

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 35 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, GRUODIS – DECEMBER 6, 1989

Nr. 237

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Molotovo-Ribbentropo pakto išvados įtelkiamos Liaudies deputatų suvažiavimui Kremluje

Vilnius. — SIA praneša, kad Vadimo Medvedevo partinės delegacijos vizito Vilniuje metu Rusų Sąjungos salėje įvyko Lietuvos opozicinių politinių partijų, visuomeninių organizacijų bei judėjimų atstovų susitikimas su Tarybų Sąjungos komunistų partijos Centro komiteto ideologinio skyriaus vedėju pirmuoju pavaduotoju Aleksandru Degteriovu, kuri lydėjo LKP CK darbuotojas Algirdas Kumža.

Dvi valandas trukusiam pokalbyje buvo pasikeista nuomonėmis aktualiais Lietuvos, Tarybų Sąjungos ir tarptautinio gyvenimo klausimais. Į daugelį klausimų Aleksandras Degteriovas neatsakė, nes buvo pateiktos jam nepriimtinos sąvokos: okupacija, aneksija.

Į klausimą, kodėl taip ilgai neskelbiamas sąjunginės Molotovo-Ribbentropo pakto pasekmių tyrimo komisijos išvados, svečias atsakė, jog tai — pasaulinio masto problema, ir jai iširti reikia nemažai laiko. Valdžios atstovas priminė, kad šios komisijos išvados bus pateiktos gruodžio 12 d. pradedančiam antrajam TRSR Liaudies deputatų suvažiavimui. Aleksandras Degteriovas

pasisakė priklausęs šiuolaikinei Komunistų partijai, kuri 1985 metų balandį pradėjo pertvarką, ir jis neatsakė už praelytą TSKP padarytas klaidas ir nusikaltimus.

Sąjūdis jam — tai partija

Pradėjus diskusiją apie politinį pliuralizmą Lietuvoje, svečias pažymėjo, jog Sąjūdis savo struktūra — jau partija ir kad jis išvėgia tik regioninį-politinį pliuralizmą. Lietuva buvo palyginta su Bavarijos kraštu Vakarų Vokietijoje, kur egzistuoja tik jam būdingos specifinės partijos.

Atsakinėdamas į klausimus tarptautine tematika, Aleksandras Degteriovas pareiškė nemąs, jog Europos struktūra jau galutinai susiformavo. Jo manymu, artimiausiais metais Tarybų Sąjunga turėtų pasikeisti neatpažįstamai. Visą laiką neigęs Lietuvos nepriklausomybės idėją, svečias visgi prisiminė Michailo Gorbačiovo tezę „Apie laisvą tautų apsisprendimą teise“, šypsena pritarė Lietuvos Demokratų partijos nario Jono Gelažiaus nuomonei, kad: „Geriau turėti gerą kaimyną, negu bjaurų šeimos narį“.

Salvadoras nutraukė ryšius su Nikaragva

San Salvadoras. — Rytinėje Salvadora valstybės dalyje nukrito lėktuvas, kuris vežė du tuzinus Sovietų gamybos priešlėktuvinių raketų komunistų sukilėliams. Raketas siuntė Nikaragvos sandinistų marksistinė sandinistų vyriausybė.

Kariškiai pareigūnai sako, kad lėktuvas nukrito kaip tik tokioje vietoje, kur vyksta aršios kovos tarp komunistų sukilėlių ir vyriausybės kareivių. Visi keturi vyrai lėktuve buvo rasti mirę, įskaitant ir vieną, kuris pats nusišovė, kad nepakliūtų gyvas į Salvadora karių rankas. Salvadora pareigūnai rado 24 Sovietų SAM-7 priešlėktuvines raketas ir vieną amerikiečių gamybos Redeye priešlėktuvinę raketą. Lėktuvas buvo dviejų motorų Cessna firmos ir be jokių registracijos ženklų.

Lėktuve rasti dokumentai ir žemėlapis rodo, kad lėktuvas pakilo Nikaragvos sostinėje Managuos mieste ir turėjo nusileisti mažame miestelyje Frontui, kuris jau dešimt metų veda civilinį karą Salvadore.

Prez. Cristiani pranešimas

Salvadora prez. Alfredo Cristiani sekmadienį pranešė, kad Salvadoras nutraukia diplomatinis ir komercinius ryšius su Nikaragvos sandinistų valstybe. Jis apkaltino Nikaragvos prezidentą Ortega sukilėlių kirstinimu nuverstai demokratiškai išrinktą Salvadora vyriausybę ir noru nukreipti dėmesį nuo savo pačių vidaus problemų, artėjant rinkimams.

Ta pačia praga buvo pranešta,

jog Salvadora policija susekė, kad amerikietė Jennifer Jesan Casolo, kuri atstovavo ekumeninei krikščionių grupei, savo namuose laikė daug ginklų. Čia buvo rasta tūkstančiai amunicijos, įvairiausių ginklų, daug sprogstamosios plastikinės medžiagos su elektroniniais laikrodžiais ir daug šautuvų. Ši amerikietė buvo gerai žinoma vyriausybės pareigūnams, o taip pat ir Amerikos pareigūnams, o dar labiau Kongreso nariams, kuriuos ji dažnai lydėdavo jų kelionėse į Salvadorą. Ją suareštuota parodė ir žurnalistams. Jinai buvo sumyta kartu su dviem salvadoriečiais.

Ortegos karingumas

Nikaragvos Ortega, atsakydamas į prez. Cristiani kalbą, pasakė: „Aš, kaip nikaragvajietis, jaučiuosi garbingai, kad šita žudikų vyriausybė nutraukė diplomatinis ryšius su Nikaragva“. Jis priminė, kad vyriausybė nužudė 6 jėzuitų kunigus praėjusią savaitę.

Salvadora prez. Cristiani paprašė, kad būtų saugomas Jungtinių Tautų Saugumo tarybos specialus posėdis. Jis taip pat nedalyvavo gruodžio mėn. 5 d. Centro Amerikos prezidentų pasitarime Nikaragvoje. Dar prieš tai ir Ortega prašė, kad visi minėti prezidentai susirinktų aptarti nepavykusį pasitarimą eiga tarp sandinistų ir contrų delegacijų, bet visi Centro Amerikos prezidentai atsakė.

— Vytautas Landsbergis, prieš išvykstant į Vilnių, turėjo susitikimą su Associated Press redakcijos štabu.

Prez. Bushas su ausiniais mikrofonais kartu su prez. M. Gorbačiovu atsakinėja į žurnalistų klausimus po Maltos viršūnių konferencijos.

Prez. Bushas neiškėlė Baltijos respublikų laisvės klausimo Maltoje

Maskva. — Sovietų vyriausios spaudos direktorius, sugrįžęs iš Maltos, pasakė, jog prez. Gorbačiovas buvo tiek atkaklus laivyne nuginklavimo klausimui, kad viršūnių konferencijos vienu metu įteikė prez. Bushui net slaptą KGB sudarytą žemėlapi apie Amerikos karo laivyno išdėstymus ir judėjimą jūrose.

Gennady Gerasimovas, apibūdinamas buvusią viršūnių konferenciją Maltoje, pabrėžė, kad Gorbačiovas ir toliau spaus Ameriką nusiginkluoti ir sumažinti savo jūrų pajėgas. Amerikai nereikia tokių laivyno jėgų šiuo metu, kalbėjo žurnalistams Gerasimovas.

Neišdrįso kalbėti Baltijos respublikų klausimu

Atsakydamas vienam reporteriui, jis pasakė, jog prez. Bushas pageidavo, kad Sovietai atnaujintų diplomatinis ryšius su Izraeliu, ir j tai atsakė, kad Sovietai prieš tai neturi nieko prieš.

Rytų vokiečiai reikalauja susijungimo

Rytų Berlynas. Minios vokiečių vėl demonstravo Leipzig ir Rytų Berlyne, bet šį kartą reikalaujamos susijungimo su Vakarų Vokietija. Plakatuose buvo šūkiai: „Šalin Komunistų partija“. Pasirodė Vakarų Vokietijos vėliavos ir milžiniškas plakatas: „Vokietija mūsų sujungta tėvyne!“. Nežiūrint, kad, ką tik pasitraukė visa vyriausybė, vokiečiai savo miestuose reikalavo greito susijungimo su vakarais. Spaudoje atvirai rašoma apie buvusią valdžios korupciją ir žmonių išnaudojimą. Buves Komunistų partijos vadas Erichas Honeckeris laikomas namų arešte. Skelbiama, kad jis ir jo sėbrai Sveicarijos bankuose turi 54 milijonus dolerių, kurie igyti neteisingsiomis transakcijomis. Sulaukyti skridimai į Rumuniją, kad nepabėgtų nuo teismo buvę vyriausieji partiečiai. Visi žmonės, kurie lankosi partijos įstaigose, tikrinami policijos. Vak. Berlyno meras pasikvietė opozicijos vadus ir diskutavo, ar opozicija gali perimti valdžią.

Bet Gerasimovas pasakė, jog prez. Bushas, keldamas įvairius klausimus ir darydamas pasiūlymus, niekada nepaminėjo Baltijos respublikų, praneša iš Maskvos „New York Times“ biuras. Ir tuoj primena, kad Amerika nepripažįsta Baltijos respublikų įjungimo į Sovietų Sąjungą legaliai. Kai kurie politikai manė, kad Bushas tai išskels Gorbačioviui šioje viršūnių konferencijoje, bet Gerasimovas aiškiai pasakė, kad tas klausimas nebuvo iškeltas, kai to paklausė žurnalistai.

Sovietų sarkazmas

Bushas pageidavo, kad Sovietai paskelbtų savo karinį biudžetą ir ginklų gaminimo išlaidas. „Sovietų Sąjunga yra pasirušusi paskelbti tą informaciją“, pasakė Gerasimovas. Dėvėdamas marškinius su užrašu „Nuo Jaltos iki Maltos“, Gerasimovas neįgėrė ir sarkazmo apie amerikiečius pasakyti. Vienas iš tokių buvo, kad prez. Bushas žmogaus teisių klausimu įteikė Gorbačioviui tik labai trumpą sąrašėlį, kai Maskvos vyriausybė turi labai ilgą sąrašą savo piliečių, kuriems Amerika neduoda vizų įvažiuoti. Gal būt ir Sovietų parlamentas turėtų priimti „Ivanovo-Petrovo“ įstatymą, tokį, kokį turi JAV „Jacksono-Vaniko“ pavidaliniu, kuris suvaržo prekybą dėl žmogaus teisių pažeidimo Sovietų Sąjungoje.

Šiaip Gerasimovas palankiai atsiliepė apie aštuonių valandų viršūnių konferenciją, nes joje nebuvo jokio ginčo ar nesutikimo. Slaptas žemėlapis Bushui buvęs įteiktas tik dėl to, jog parodytų, kad Sovietai dar nesijaučia saugūs, kai JAV turi gerai ginkluotą laivyną.

Senatoriai reikalauja nepriklausomybės

Washingtonas. — JAV senatoriai, prieš išvažiuojant prezidentui G. Bushui į Malta, įteikė jam laišką trijų Baltijos okupuotų kraštų klausimu, kad pasitarimuose šį savaitgalį su prez. Gorbačiovu pareikalautų tiems kraštams nepriklausomybės atstatymo, nes čia jokios derybos negali būti vedamos, kadangi tie kraštai buvo jėga okupuoti. Laišką pasirašė šie senatoriai: Patrick Leht, Robert Kasten, Dennis DeConcini, Malcolm Wallop, Joseph Lieberman, Pete Wilson, Don Riegle, Paul Simon, Charles Grassley, Quentin Burdick, Mark Hatfield, Non Nillos, Joseph Biden, Jesse Helms, John McCain.

TRUMPAI IŠ VISUR

— SIA praneša, jog Lietuvos Aukščiausioji taryba Vilniuje nutarė šiandien svarstyti Komunistų partijos vadovavimo rolę. Už tai balsavo 177 delegatai, kad Konstitucijos 6 paragrafas būtų svarstomas dienotvarkėje, 72 deputatai balsavo prieš, o 29 susilaikė nuo balsavimo. Manoma, kad bus panaikintas 6-sis paragrafas. Sąjūdis ir kitos politinės partijos reikalauja, daugelio partijų sistemos.

— JAV prez. George Bushas us sugrįžo iš Briuselio, kur NATO įstaigoje padarė pranešimą sąjunginių valstybių vadams apie ką tik buvusią Maltos viršūnių konferenciją.

— JAV viceprezidentas Dan Quayle pareiškė, kad Sovietų Sąjunga tebėra totalitarinė valstybė ir paskutinė kolonijinė imperija, nežiūrint dabartinės detantės.

— Filipinuose vakar tebesitęsė gatvių kovos sostinėje, nors vyriausybė skelbia, kad sukilimas numalšintas. Sukilėliai pasidavė, tik paskiros grupės kai kur tebebando laikytis ir kovoti prieš vyriausybės kareivius.

— Rumunijos sportininkei Nadiai Comancei Amerikos vyriausybė suteikė politinės pabėgėlės statusą. Ji apsigyveno Minnesotoje.

— Varšuvos pakto valstybių informaciniame suvažiavime Maskvoje, kur Gorbačiovas referavo apie Maltos konferenciją, buvo ir Čekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje tebeįga pareigas partijų vadai.

— Prez. G. Bushas pasakė Washingtone, kad Vakarai turi padėti Maskvai, tačiau jis nepritarė prez. Gorbačiovo pasakymui, kad šaltasis karas yra pasibaigęs.

— Kuba ir Nikaragva vėl gavo naujas ginklų siuntas iš užsienio. Praneša AP agentūra.

— Budapešte šią savaitę įvyko Varšuvos pakto užsienio reikalų ministrų pasitarimas Rytų Europos klausimais.

— Varšuvos pakto valstybių sąjungos vadai rinkosi Maskvą išklausti Gorbačiovo pranešimo iš pasitarimų su prez. Bushu Maltos lankoje, kai tik jis grįžo į Kremlį.

Kaip vyko spaudos konferencija

Nuotrupos iš susipažinimo sesijos

Valletta, Malta. — Bendroje spaudos konferencijoje, kuri buvo tuoj po pasitarimų — pirmą kartą tokio pobūdžio, kur du pasaulio galingiausių valstybių vyrai atsakinėjo kartu į klausimus, žurnalistai ypač kreipė dėmesį, kas šios konferencijos metu dominavo.

Nežiūrint, kad Gorbačiovas leido prezidentui Bushui pirmam kalbėti, netrukus jis pradėjo vyrauti: „Šiame susitikime yra daug simbolių dalykų. Vienas tokių precedentų, kokio dar nebuvo istorijoje yra tai, kad mūsų kraštų vadai turėtų bendrą spaudos konferenciją“, pradėjo savo pranešimą Gorbačiovas be rašto. Tačiau Bushas savo pareiškimą skaitė iš paruošto teksto.

Pirmieji klausimai

Pirmieji žurnalistų klausimai, kurių sovietų Maksimo Gorkio laive buvo keli šimtai, teko Gorbačioviui. Praėjo 10 minučių, kol buvo klausimas Bushui. Keletą kartų, kai abu vadai buvo klausiami atsakyti į tą patį klausimą, reporteriai nelaukė Busho atsakymo, bet tuoj klausė Gorbačiovo naujų klausimų. Kai taip įvyko keletą kartų, Bushas bandė sustabdyti klausėją ir atsakyti į jam anksčiau pateiktą klausimą. Net ir tada Bushas buvo dukart pertrauktas reporterių, kai vėl tuoj klausimai buvo duoti Gorbačioviui. Pagaliau Bushas išdrįso tarti su tam tikru nepasitenkinimu balse: „Aš manau, kad aš turiu atsakyti šiam džentelmeniui“.

Mikrofonų problema

Gorbačiovas nebuvo naudojosi ausinio mikrofono, kai vertėjas perteikdavo klausimą rusų kalba. Jis pasikvietė vertėją šalia savęs, kuris jam pasakydavo klausimą, tačiau televizijos žurnalistai susidarė įspūdį, kad jis suprato klausimus ir anglų kalba. Bushas naudojo ausinį mikrofoną ir būdavo nesupratimų, kai vertėjas per lėtai pasakydavo klausimą, arba netiksliai perduodavo jam. Vieną kartą reporteris paklausė Bushą, ką Gorbačiovas tik buvo atsakęs. „Kas nors turėtų man pasakyti, koks buvo klausimas, kurį aš turėjau atsakyti“, tarė Bushas. Laivo salėje buvo girdėti tylus juokas.

Jis baigė konferenciją

Ausiniai mikrofonai Bushui sudarė ir daugiau problemų, kai jis klausėsi ilgo Gorbačiovo atsakymo į klausimą apie Europos ateitį. Kai Gorbačiovas baigė atsakinėti, jis tarė: „Tokios buvo mūsų diskusijos ir aš žinau, kad prezidentas gali tik man pritarti ir pasakyti, kad mūsų pažūros sutapo“. Ir tuoj jis atsuko į Bushą ir tiesiai žiūrėjo į jo akis, kai prez. Bushas dar laukė, kol vertėjas jam pasakys, ką prez. Gorbačio-

vas pasakė. Po geros pauzės, Bushas tik linktelėjo su pašaipa, o salėje žurnalistai pradėjo juoktis.

Bushas tada spaudos žmoniems atrodė apmaudus ir susierzinęs, kad spaudos konferencija dominavo Gorbačiovas. Kai žurnalistas dar paklausė Bushą, kaip sekėsi užsienio politikoje išlyginti skirtumus Centro Amerikos klausimais, jis atsakė, kad galbūt jam reikėjo „pirmam šauti šūvį tuo klausimu“.

Pašnekovo pažintis

Po konferencijos, kai abu nuėjo nuo mikrofonų, Gorbačiovas prisiartinio prie Busho ir paklausė: „Ką jūs galvojate, kaip praėjo spaudos konferencija?“ Bushas atsakė: „Daug geriau, negu aš maniau“, bet jau nebebuvo šypsnojo veide. Gorbačiovas savo laive buvo šeimininkas ir neparodė savo sveičiui didesnio mandagumo. Bet ar ne Washingtone prez. Bushas sakė, kad tai bus susipažinimo konferencija, tuo baigia pranešimą prancūzų žinių agentūra.

Nauji protestai sudrebino Prahą

Praha. — Čekoslovakai, nepatenkinti pažadėtomis reformomis, atnaujino protesto demonstracijas ir reikalavo, kad komunistų vyriausybė pasitrauktų, kuri buvo sudaryta tik prieš kelias dienas, įvedant į ją ir penkis narius ne iš Komunistų partijos.

Piliečių Forumas, prodemokratinė čekoslovakų organizacija, susidarė tik prieš porą mėnesių, praneša, kad yra pasiruošusi sudaryti savo vyriausybę, jei nebus išklausti Forumo reikalavimai. Forumas taip pat paskelbė turėsiąs savo kandidatus laisvuose rinkimuose, kurie turi įvykti prieš liepos mėnesį, nors jis pats ir nesiskelbia politine organizacija.

Pirmadienį Forumo sukviestose demonstracijose dalyvavo vien tik Prahoje 250,000 žmonių. Kartu demonstracijos vyko ir kitur. Minia tokios vyriausybės sudarymą, kurioje tik 5 nekomunistai, laiko išdavimu, nes tų penkių tarpe du asmenys yra komunistų simpatikai ir tik trys nepriklausą jokiai grupei. Pirmą kartą sudaromos atskiros nuo komunistų unijos. Minios žmonių pritarė generaliniam streikui, jei nebus atsižvelgta į Forumo reikalavimus. Šiuo metu ir čekoslovakų darbininkai eina kartu su Piliečių Forumu prieš savo komunistinę vyriausybę.

KALENDORIUS

Gruodžio 6 d.: Mikalojus, Gertrūda, Bilmantas, Norvydė, Tolutis, Vėtra.

Gruodžio 7 d.: Ambarziejus, Urbonas, Domeika, Ringis, Daugardas, Tautė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:02, leidžiasi 4:20. Temperatūra dieną 42 l., naktį 28 l.

SKAUTYBĖS KŪČIOS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

IŠ PRAEITIES Į ATEITĮ

Šiais sukaktuviais 65-taisiais Akademinių Skautų sąjūdžio metais trumpai pažvelkime, kas esame, ko siekiame ir kur privalome kreipti savo veiklą, kad galėtume tiesti kelius į garbingą tautinę ir darbingą organizacijos ateitį.

Šiais laikais visuose mūsų gyvenamo krašto socialiniuose sluoksniuose yra populiaru ieškoti savo kilmės šaknų. Mes, lietuviai, tikrai galime didžiuotis savo kilme, nes mūsų tautinė praeitis sena, didinga ir garbinga.

Valstybiniai Lietuva buvo organzuota jau dvylikto šimtmečio pabaigoje.

Tryliktoje šimtmečio pradžioje pasireiškė kaip galinga jėga sugebėjusi atsispirti vakariečių žygiui į rytus.

Pabrėžtina, kad Didysis Lietuvos kungaiškis Mindaugas buvo Romos popiežiaus įgaliojimu pakrikštytas ir gavo karaliaus karūną 1253 m.

Toliau, per porą šimtmečių, Lietuva išliko kariniai ir išplėtė savo teritorijas. Vėlesniais šimtmečiais, kaip žinome, prarado savo valstybę ir lietuviai buvo priversti kitiems tarnauti.

Lietuvių valstybingumo talentų ir vadais naudojosi lenkai ir rusai iki paskutiniųjų laikų, o lietuvius vis stengėsi nutautinti.

Po 123-ju pavergimo metų mūsų tėvai, ar proseneliai, nusikratė vergijos pradėjo naują epochą; poeto Antano Miškinio žodžiais: „Lietuva! Tave papuošė žadėjom, kaip savo tikrą seserį. Esi pačio jaunystėj, ir pačiame pavasaryj“. Tuo metu tėvynėje išsikūrė tokia daugybė organizacijų kaip ir šiais metais Lietuvoje. Prasidėjo kūrybingo darbo laikotarpis ir, lietuviams nenujauciant, pasirošimas dar aršesnei tautinio išlikimo kovai. Tuo laiku savo šaknis išleido ir Akademinių Skautų sąjūdis, išdygęs iš skautiškos jaunimo veiklos. A.S.S. išaugo į pakankamai stiprų vieneta, sugebėjusį atsikurti ir veikti pokario Europoje ir užjūrių išsivijoje.

Tokioje šviesoje ir žvelgiame į temą „Iš praeities į ateitį“, Akademinių Skautų sąjūdžio 65 m. sukakties proga. Pernai vasarą „Studijų dienos“ nagrinėjome ką A.S.S. pasiekė praėjusio ir ką dabar veikia.

Tęsdami ten palietas mintis, pažvelkime kokių kelių galime eiti į ateitį. Kokiomis priemonėmis, metodais galime naudotis, reikalui esant juos pakartojant iš praeities veiklos, kai tas mums tinka šioms sąlygoms. Sėkmingam veiklos tęsimui reikia žinoti kokią formą A.S.S. dirbo, kokie pasikeitimai vyko ir kokios buvo tų pasikeitimų priežastys. Svarbu gilintis ir į smulkmenas, t.y., kaip buvo vedami susirinkimai, kur buvo kreiptasi, ieškant tautos, kaip buvo perimamos pareigos ir stengiamasi vadovauti jaunesiems.

Užimčiau per daug laiko smulkmeniškai šios veiklos nagrinėjimui, bet Chicago Korp! „Vytis“ ir Akademinių sk. dr. vės valdybų pagėdavimu paminėsiu keletą galimų informacijos šaltinių:

Pirmoje eilėje tai būtų A.S.S. leidiniai: Akademinių skautų; Akademinių Skautų sąjūdis; Akademinių sk. dr. vės konspektas ir kiti.

Tiek pat vertingi šaltiniai yra praėjusių kadencijų valdybų nariai, buvę kandidatų paruošimo vadovai ir kiti.

Vyresnieji Filisterių sk. sąjungos nariai yra neišsemiamas šių žinių aruodas.

Kreipkitės į juos asmeniškai. Jei iš vieno asmens neišgaunate ko jums reikia, tai kreipkitės į kitą – vienas iš jų atitiks jūsų reikalavimus.

Atkreipkite dėmesį ir į senąsias lietuvių organizacijas Amerikoje. Daugelis jų jau išnykusios, nors veiklos metais sukaupe daug materialinio turto, bet neturėjo prieauglio, t.y. jaunimo. Pastudijuokite Lietuvos Vyčių veiklos metodus ir panagrėkite, kodėl ir šiandien jie patraukia didelį skaičių lietuvių kilmės narių, sėkmingai veikia puoselėdami tautybę ir stengiasi padėti Lietuvai. Akademinių išsilavinimo asmenys privalo siekti gilesnio mintijimo, intelektualinio ir filosofinio lygio temų. Jie turėtų diskutuoti rūpimus klausimus ir pasidalinti mintimis su savo bendraminčiais profesiniais, politiniais ir panašiais reikalais. Taigi, akademikus skautus reikia sudominti ir organizacinėms filosofinio turinio temomis. Pobūviuose, suėjimuose nagrinėkite asmeniškus si-

Jaunas skautas skaito įrašą vėliavoje š.m. balandžio 29-30 d. Vilniuje vykusiame Lietuvos Skautų sąjungai atkurti suvažiavime.

pareigojimus organizacijai, jos ateities tikslus. Numatykite ateinančių dešimties – penkiolikos metų sąlygų keitimą ir veiklos galimybes. Sprendite, ko siekia skautai akademikai jūsų gyvenamam laikotarpiui ir kaip galite prisitaikyti šio krašto sąlygoms.

Dabartiniu metu neišsamiama temų ir darbo šaltinis yra tautinis atgimimas Lietuvoje. Aptarkite tuos pasikeitimus ir jų milžinišką įtaką visų pasaulio lietuvių veiklai. Medžiagos yra daug ne vien spaudoje iš Lietuvos ir išsivijios laikraščiuose, bet jos apšvietė ir amerikiečių dienraščiuose, bei žurnaluose. Pasaulinė spauda, pagaliau, susidomėjo ir ieško naujienų iš Lietuvos. Siunčia ten korespondentus ir gan tiksliai pranešinėja lietuvių nepriklausomybės siekimo pastangas ir okupanto reakciją. Akademikų skautų šventa pareiga padėti broliams tėvynėje mėginantiems į pasaulio tautų šeimą įjungti lygiateisius narius. Pagalbos jiems reikia visose srityse, neišskiriant jūsų profesinio išsilavinimo žinių. Reikia jiems ir moralinės bei materialinės paramos.

Toliau pažvelkime į mūsų gyvenimo krašto moralinį asmenis laisvės supratimą ir jo panaudojimą A.S.S. veikloje. Vakarų pasaulio kultūroje ypatingas dėmesys kreipiamas į asmens individualią laisvę, asmens iniciatyvą išvystymą, o tuo pačiu ir toleranciją kito

– Visi dirbame organizacijai visumai, t.y. vadovaujames grupės darbo principu;

– kad klaidų nedaro tik tie, kurie nedirba;

– kad yra garbinga būti skautu akademiku, – taigi kelkite priklausomumo pasididžiavimą Akademiniams sk. sąjūdiui.

– Gerbkite asmenybę, – kiekvieno žmogaus nuomonę, – būkite tolerantiški.

– Ugdykite kiekvieno nario iniciatyvą, gabumus ir leiskite – tiesiog priverskite, pasireikšti organizacijos veikloje.

– Lietuviškam, o ypač akademiniam skautavimui išpareigojame visam gyvenimui. Mėginkime organizacijoje išlaikyti ir vyresniuosius, nes visų darbas yra vienodai naudingas ir reikalingas bendrai gerovei.

– Korp! „Vytis“ ir Akademinių skautų draugovė turėtų dirbti sutartinai. Išvykos, kultūriniai renginiai, vakarai savo tarpe ar visuomenei bus sėkmingesni ir įdomesni dalyvaujant visiems drauge.

– Reikia stengtis įtraukti žymiai daugiau narių į įvairius darbus. Skambinkite telefonu, kvieskite, užmegztkite ryšį su kiekvienu asmeniškai. Bendra raščiai nedaug tepasiekia, o pakartotini paraginimai žodžiu susilaukia daug geresnės taktininkų reakcijos.

– Suėjimams ir darbo grupėms naudokite socialinio klubo principus. Suburkite panašius interesus asmenis grupelėmis. Pavyzdžiui – pradėd studijas; – vyresni studentai; – baige

Viešnia iš Lietuvos, davusi skautės įžodį, bučiuoja vėliavą „Gerojo aitvaro“ stovykloje, Rake.

„KERNAVĖS“ TUNTO KŪČIOS

Kalėdos yra meilės ir taikos šventė. Tai šeimos šventė, kurioje suėję kartu dalinamės gyvenimo džiaugsmu. Lietuviams ypač šventas yra Kūčių vakaras.

„Kernavės“ tuntas jau daugelį metų gražiai šios šventės tradiciją puoselėja tunto ribose. Kasmet „Kernavės“ tunto šeima susirinkusi draugien dalinasi kalėdaičiu, gieda kalėdines giesmes, pabendrauja. Šiemet „Kernavės“ Kūčios ruošiamos sekmadienį, gruodžio 17 d., 3 val. p.p. Jaunimo centro maž. salėje. Visa „Kernavės“ šeima – sesės ir jų artimieji kviečiama Kūčių šventėje dalyvauti. Ypač laukiamos šiuo metu dėl kurių nors priežasčių veikloje nedalyvaujančios kernavietės.

DETROITO SKAUTIJOS KŪČIOS

„Gabijos“ ir „Baltijos“ tuntu Detroito tuntininkai ir skautai, es kviečia visą Detroito skautiškąją šeimą dalyvauti skautų Kūčiose sekmadienį, gruodžio 10 d., vyksiančiose Dievo Apaizdos Kultūriniam centre. Skautai ir skautės 4:30 val. p.p. (punktučiai) pradės iškilmingą sueigą. Svečiai vakarienei ir programai kviečiami 5 val. vak.

Kiekviena šeima prašoma atnešti lėkštę Kūčių patiekalo vakarienei. Užtikrinti sau ir šeimai vietas (ir kad netrukėtų įvairaus maisto), visi dalyvaujantieji vakarieneje prašomi būtinai iš anksto pranešti asmenų skaičių ir kokį patiekalą žada aukoti. Pranešama: Almai Sventickienei, tel. 471-3819 iki gruodžio 7 dienos. Visi prašomi kooperavimo.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuunciami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sest. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisyso nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

studijas; – A.S.S. nariai sukūrė šeimas ir t.t. Suradus bendrus interesus, yra daug idomiau ir maloniau susirinkti ir pabendrauti.

Lietuviškas skautavimas mus išauklėjo visada stengtis būti geresniais žmonėmis ir gyvenamo krašto pavyzdiniais piliečiais. Skautų vadovai diegė jums tėvų, savos tautos ir tėvynės meilę. Akademikų Skautų sąjūdyje tėsiate skau-

tavimo idealus vis „KILTĖ AUKŠTYN“ ir išpareigojate atiduoti savo duklę organizacijai, šeimai ir savo tautai. Tikiu, kad šių idealų siekimas gyvenime jums suteiks moralinį pasitenkinimą, išlaikys jus lietuvių tarpe ir užtikrins ilgiausius metus Akademiniam Skautų sąjūdiui!

Ad Meliorem!

fil. v.s. Sigitas Miknaitis

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago,
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybe vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusiu vėnu
hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5532
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Ketr. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybe – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 438-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybe – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Šią vasarą Džukijoje vykusioje Lietuvos skautų vadovų stovykloje eisenos priekyje žygiuoja detroitische skaute akademike A. Matveikaite.

ŪKINĖ NESEKMĖ

Ekonominė ir politinė sistema, kuri laikosi vienu vadu ir viena partija, ilgainiui įgrista žmonėms. Jie jaučiasi vergais, užmirštais irankiais, nesėkmės dalininkais ir daugiausiai kenčiančiais. Kentė Rusijos žmonės caro vienvaldystę, dabar kentė jau septyniolika metų komunistinį išnaudojimą ir komunistinę vergiją. Kenčia pagrobtos tautos ir padarytos respublikomis, bet kenčia ir tos valstybės, kurios turi vadinamąsias satelitinį statusą. Atėjo laikas visiems pasispaudyti, nes reformos, pažadėtos Nikitos Chruščiovo ar vėliau Andropovo, neturėjo pasisekimo ir buvo sustabdytos pusiauakelėje.

Paskelbė reformas – perestroiką ir atvirumą – glasnost naujas vyriausiasis Sovietų Sąjungos vadovas Michail Gorbaciovas. Jau baigiasi keleri metai, kai tie žodžiai kartojami, bet jie neturi paveikios reikšmės Sovietų Sąjungai, juo labiau užgrobtose tautos. Pabaltijo tautos nori išsilaisvinti, turėti bent ekonominę nepriklausomybę, kurią priėmė Aukščiausia taryba.

Ar jau bus tikra laisvė, tikras ekonominis gyvenimas, tikras ūkinis pakilimas, tikrai abejojama. Gorbaciovas labiau garbinamas Vakaruose negu savame krašte. Ką visame krašte komunistinė sistema per dešimtmečius gadino, reikia ilgų metų, kad būtų atitaisyta. Ir atitaisyti reikia laukti ne iš komunistinio išaugintų žmonių, bet iš žmonių, kurie būtų išmokyti arba bent mokytusi iš kitų ekonominių sistemų.

Amerikiečių žurnalas „U.S. News and World Report“ lapkričio 20 dienos laidoje procentais aprašo, kaip gyvenimas smunka maisto, sveikatos, butų atvilgiu. Daugiau negu pusė gyventojų yra sugrįšti tokiose butuose, kurie negali palaikyti sveikatos, kai ten nėra maudymosi priemonių, kai maistas gaminamas prie pačių gyventojų. Noras panaikinti nėjimą į darbą ir palinkimą į alkoholizmą yra tik viena reformos priemonių.

Priešvalstybinis judėjimas paskračiuose yra Sovietų Sąjungai ir pačiam Gorbaciiovui pavojingas. Jau žmonėms atsibodo melas, apgaudinėjimas ir pažadų netesėjimas. Streikai, pasipriešinimas bolshevikinės sukakties paminėjimui ir pačiai komunistinei valdžiai yra pavojingi valstybei. Bet jie pavojingi ir šiaip jau sugriuvusiai ekonomijai ir didina ūkinę krizę visame krašte. Dėl nėjimo į darbą turi didelių nuostolių valstybės darbas. Už darbo dienas moka tik tiek, kad žmogus neužmirtų. Minėtas žurnalas cenuria rusų posakį, kad „nuduodame dirba, kaip valdžia nuduoda kad užmoka“.

Dėl alkoholio panaikinimo ir noro sudrausminti prisigėrusią rusų tautą ir net okupuotas kraštus valstybė turi bilijonus nuostolių. „Samagonas“, nors ir suvaržytas cukraus par davimas, liejasi per kraštus. Jo gaminimas ir pirkimas eina visu spartumu. – Rusijos žmogus įpratęs gerti. Naikina savo kūnus net išgerdami denaturuotą alkoholį, batų dažus, pasikvėpinimo skystimą ir iš dantų pastos pasidarytą ne-

tinkamą gėrimą. Nuo šių gaminių daugelis žmonių miršta. Reikia labai griežtų priemonių ir ekonominio pakilimo, kad būtų galima šias nedorybes sustabdyti ir bent dalį sugedusių ir sugadintų komunistinio auklėjimo žmonių gražinti į tikrą žmogiskumą.

Ar pavyks Gorbaciiovui atskratyti senojo raugo, stalinistinio ūkinio biurokratizmo ir persitvarkymo trukdytojų, tai klausimas net tik pačioje Sovietų Sąjungoje, bet ir Vakaruose, kurie permažai komunizmo išauklėtą žmogų pažįsta. Gal Gorbaciovas tikrai turi gerų norų padaryti reformą ir duoti žmogišką veidą komunizmui, bet tai padaryti nėra lengva. Juo sunkiau padaryti tokiam krašte, kurį kelis dešimtmečius auklėjo, vergais darė, vergiškumą darbuose ugdė, kad tik nieko neturėtų ir nieko negautų. Viskas turėjo tekti valstybei, kuri norėjo būti imperija ir plėsti savo valdas net į kitus kontinentus.

Vakarai, ypač Amerika, nori Sovietų Sąjungą gelbėti ir jai padėti ekonominę krizę nugalėti. Šiuo metu per daug pasitikti jų vadu, pasidariusiu Bendruomenės pirmininkės Inos Bertulytės-Bray. Pati olimpiados lygio irklautoja Karen Lewis, neseniai baigusi universiteto mokslus, daugiau kaip 14 mėnesių keliavo po Sovietų Sąjungą. Keliaudama per Lietuvą, jis susisieks su Lietuvos Irklavimo federacija ir pasinaudojo proga treniruotis Trakuose su lietuviais. Ji ten gerai susidraugavo su lietuviais irklautojais ir, išvykstant namo į Seattle, juos neoficialiai pakvietė atskristi lapkritį į Seattle, kai vyksta trys atskiros metinės regatos. Sugrįžęs namo, Karen ir jos motina susisieks su Ina Bertulyte-Bray, pradedo išskvetimo darbai, kuriems entuziastiškai vadovavo Amerikos Šiaurės Vakarų Irklavimo sąjunga ir Seattle Liet. B-nės pirmininkė Bertulyte-Bray, uoliai prisidanti Madison ir Milwaukee miestams ir Amerikos Lietuvių Bendruomenėi.

Nuo to laiko Lewis šeima visiškai pasiaukojė Lietuvos irklautojų kelionei ir Amerikoje gyvenimui. Ligi spalio 12 d. nebuvo aišku, ar sportininkai surinks pakankamai lėšų apsi-

mokėti kelionei. Atėjo paskutinė iškilusių reikalingų išsiaiškinimų, liečiančių jų kelionės į Ameriką apmokėjimo ir maršruto tvarkos detales, Lietuvos irklautojų – vyrų ir moterų – komandos, iškvietos Amerikos Irklavimo sąjungos Šiaurės Vakarų skyriaus bendrai su Madison ir Milwaukee miestais spalio ir lapkričio mėn. dalyvavo rungtynėse prieš amerikiečius Madison, Milwaukee ir Seattle miestuose. Tai pirmas sykis, kai trispalvė, o ne raudonoji vėliava garbingai plevėso užsienyje tarptautinėse irklavimo varžybose, lietuviams atstovaujant savo šaliai, o ne Rusijai.

Tai istorinis įvykis, kuris toliau vertas dėmesio dėl to, kad ši irklautojų kelionė dalinai atliko tarptautinio olimpiados komiteto reikalavimą, liečiant Lietuvos Olimpino komiteto priėmimą atgal į Olimpados gretas. Tarptautinio olimpiados komiteto taisyklės reikalauja, kad, prieš priimant bet kokio krašto sporto komandas ir pasaulines klases gretas, ta komanda turi būti iškviesta į užsienį varžybose bent penkių atskirų sporto federacijų. Lietuvos irklautojų išskvetimas į Ameriką išaugo iš nepailstančių pastangų Amerikos Šiaurės Vakarų Irklavimo sąjungos direktorės Penny Lewis, jos dukters Karen Lewis ir Seattle Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Inos Bertulytės-Bray. Pati olimpiados lygio irklautoja Karen Lewis, neseniai baigusi universiteto mokslus, daugiau kaip 14 mėnesių keliavo po Sovietų Sąjungą. Keliaudama per Lietuvą, jis susisieks su Lietuvos Irklavimo federacija ir pasinaudojo proga treniruotis Trakuose su lietuviais. Ji ten gerai susidraugavo su lietuviais irklautojais ir, išvykstant namo į Seattle, juos neoficialiai pakvietė atskristi lapkritį į Seattle, kai vyksta trys atskiros metinės regatos. Sugrįžęs namo, Karen ir jos motina susisieks su Ina Bertulyte-Bray, pradedo išskvetimo darbai, kuriems entuziastiškai vadovavo Amerikos Šiaurės Vakarų Irklavimo sąjunga ir Seattle Liet. B-nės pirmininkė Bertulyte-Bray, uoliai prisidanti Madison ir Milwaukee miestams ir Amerikos Lietuvių Bendruomenėi.

Nuo to laiko Lewis šeima visiškai pasiaukojė Lietuvos irklautojų kelionei ir Amerikoje gyvenimui. Ligi spalio 12 d. nebuvo aišku, ar sportininkai surinks pakankamai lėšų apsi-

LIETUVIAI IRKLUOTOJAI

Po nusitęsusių kalbų ir dažnai iškilusių reikalingų išsiaiškinimų, liečiančių jų kelionės į Ameriką apmokėjimo ir maršruto tvarkos detales, Lietuvos irklautojų – vyrų ir moterų – komandos, iškvietos Amerikos Irklavimo sąjungos Šiaurės Vakarų skyriaus bendrai su Madison ir Milwaukee miestais spalio ir lapkričio mėn. dalyvavo rungtynėse prieš amerikiečius Madison, Milwaukee ir Seattle miestuose. Tai pirmas sykis, kai trispalvė, o ne raudonoji vėliava garbingai plevėso užsienyje tarptautinėse irklavimo varžybose, lietuviams atstovaujant savo šaliai, o ne Rusijai.

Tai istorinis įvykis, kuris toliau vertas dėmesio dėl to, kad ši irklautojų kelionė dalinai atliko tarptautinio olimpiados komiteto reikalavimą, liečiant Lietuvos Olimpino komiteto priėmimą atgal į Olimpados gretas. Tarptautinio olimpiados komiteto taisyklės reikalauja, kad, prieš priimant bet kokio krašto sporto komandas ir pasaulines klases gretas, ta komanda turi būti iškviesta į užsienį varžybose bent penkių atskirų sporto federacijų. Lietuvos irklautojų išskvetimas į Ameriką išaugo iš nepailstančių pastangų Amerikos Šiaurės Vakarų Irklavimo sąjungos direktorės Penny Lewis, jos dukters Karen Lewis ir Seattle Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Inos Bertulytės-Bray. Pati olimpiados lygio irklautoja Karen Lewis, neseniai baigusi universiteto mokslus, daugiau kaip 14 mėnesių keliavo po Sovietų Sąjungą. Keliaudama per Lietuvą, jis susisieks su Lietuvos Irklavimo federacija ir pasinaudojo proga treniruotis Trakuose su lietuviais. Ji ten gerai susidraugavo su lietuviais irklautojais ir, išvykstant namo į Seattle, juos neoficialiai pakvietė atskristi lapkritį į Seattle, kai vyksta trys atskiros metinės regatos. Sugrįžęs namo, Karen ir jos motina susisieks su Ina Bertulyte-Bray, pradedo išskvetimo darbai, kuriems entuziastiškai vadovavo Amerikos Šiaurės Vakarų Irklavimo sąjunga ir Seattle Liet. B-nės pirmininkė Bertulyte-Bray, uoliai prisidanti Madison ir Milwaukee miestams ir Amerikos Lietuvių Bendruomenėi.

Nuo to laiko Lewis šeima visiškai pasiaukojė Lietuvos irklautojų kelionei ir Amerikoje gyvenimui. Ligi spalio 12 d. nebuvo aišku, ar sportininkai surinks pakankamai lėšų apsi-

mokėti kelionei. Atėjo paskutinė iškilusių reikalingų išsiaiškinimų, liečiančių jų kelionės į Ameriką apmokėjimo ir maršruto tvarkos detales, Lietuvos irklautojų – vyrų ir moterų – komandos, iškvietos Amerikos Irklavimo sąjungos Šiaurės Vakarų skyriaus bendrai su Madison ir Milwaukee miestais spalio ir lapkričio mėn. dalyvavo rungtynėse prieš amerikiečius Madison, Milwaukee ir Seattle miestuose. Tai pirmas sykis, kai trispalvė, o ne raudonoji vėliava garbingai plevėso užsienyje tarptautinėse irklavimo varžybose, lietuviams atstovaujant savo šaliai, o ne Rusijai.

Tai istorinis įvykis, kuris toliau vertas dėmesio dėl to, kad ši irklautojų kelionė dalinai atliko tarptautinio olimpiados komiteto reikalavimą, liečiant Lietuvos Olimpino komiteto priėmimą atgal į Olimpados gretas. Tarptautinio olimpiados komiteto taisyklės reikalauja, kad, prieš priimant bet kokio krašto sporto komandas ir pasaulines klases gretas, ta komanda turi būti iškviesta į užsienį varžybose bent penkių atskirų sporto federacijų. Lietuvos irklautojų išskvetimas į Ameriką išaugo iš nepailstančių pastangų Amerikos Šiaurės Vakarų Irklavimo sąjungos direktorės Penny Lewis, jos dukters Karen Lewis ir Seattle Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Inos Bertulytės-Bray. Pati olimpiados lygio irklautoja Karen Lewis, neseniai baigusi universiteto mokslus, daugiau kaip 14 mėnesių keliavo po Sovietų Sąjungą. Keliaudama per Lietuvą, jis susisieks su Lietuvos Irklavimo federacija ir pasinaudojo proga treniruotis Trakuose su lietuviais. Ji ten gerai susidraugavo su lietuviais irklautojais ir, išvykstant namo į Seattle, juos neoficialiai pakvietė atskristi lapkritį į Seattle, kai vyksta trys atskiros metinės regatos. Sugrįžęs namo, Karen ir jos motina susisieks su Ina Bertulyte-Bray, pradedo išskvetimo darbai, kuriems entuziastiškai vadovavo Amerikos Šiaurės Vakarų Irklavimo sąjunga ir Seattle Liet. B-nės pirmininkė Bertulyte-Bray, uoliai prisidanti Madison ir Milwaukee miestams ir Amerikos Lietuvių Bendruomenėi.

Nuo to laiko Lewis šeima visiškai pasiaukojė Lietuvos irklautojų kelionei ir Amerikoje gyvenimui. Ligi spalio 12 d. nebuvo aišku, ar sportininkai surinks pakankamai lėšų apsi-

Bray už visas jos pastangas, apdovanojo ją federacijos gintariniu ženklu, o kiekvienam Seattle lietuviui įteikė gintarinį ženkluką su žodžiu „Lietuva“. Prieš pradėdant vakariene, I. Bertulytė-Bray supjaustė iš Lietuovs atvežtą duoną ir pakvietė visus paragauti tos duonos kaip simbolio tautos susivienijimo. Buvo sugiedota „Lietuva Brangi“ ir po to prasidėjo vakariene. Sportininkai ilgai svečiavosi su vietiniais lietuviiais, buvo užtraukta lietuviškų dainų ir bent valandėlė buvo smagiai praleista pasimokinant iš vieno kito negirdėtų dainų.

Sekmadienį irklautojai praleido naujų šeimų globoje, o vakare visi nuvažiavo į Lewis namus, Amerikos Šiaurės Vakarų Irklavimo Sąjungos surengtam priėmimui. Virš durų kabėjo didelė gairė „Welcome, Lithuanian Rowers“. Su vertėjos (Bertulytės-Bray) pagalba Penny Lewis šiltai priėmė ir pasveikino savo svečius ir kiekvieną apdovanojo suvenyrais. Vytautas Briedis lietuviškai apdovanojo Penny Lewis ir jos dukrą Karen, aprišdamas jas juostomis, įteikdamas knygas apie Lietuvą ir padovanodamas Lietuvos Irklavimo federacijos gintarinį ženklą.

Dalyvavo Seattle mero žmona Roseanne Royer, kuri taip pat viešai šiltai pasveikino atvykusius irklautojus. Ji išreiškė viltį, kad jie sugrįš į Seattle ateinančią vasarą, kada įvyks Geros Valios rungtynės. Roseanne Royer pasididžiavo nedidele, bet aktyvia lietuvių kolonija Seattle, kuri, anot Royer, turi nemažą įtaką Seattle kultūriniam gyvenimui. Ponia Royer gintarinius karoliais apdovanojo Vytautas Briedis.

Irklautojai kiekvieną dieną pradedo treniruotę Lake Washington parkranteje, prie University of Washington rūmų. Dienas praleisdavo su vietiniu jaunimu ir su Karen Lewis, kuri visus vežiodavo į krautvėžį ir pamtyti Seattle įžymybi. Vakarai bendrai buvo praleisti su lietuvių šeimomis.

Lapkričio 7 d. po treniruotės irklautojai aplankė Šv. Juozapo katalikų pradžios mokyklą, kur dirba I. Bertulytė-Bray kaip knygyno vedėja. Nuo darželio lig 8 skyriaus mokiniai susirinko pamatyti ir pasikalbėti su svečiais iš Lietuvos. (Šioje mokykloje prieš metus buvo įvestas susirašinėjimo projektas tarp amerikiečių ir lietuvių mokinių). Irklautojų vizitas

Vytautas Briedis, Lietuvos Irklavimo federacijos pirmininkas, su Emilija Tutliene, Seattle Lietuvių Bendruomenės nare lapkričio 4 d.

mokykloje sukėlė didelį dėmesį, nes mokiniai pagaliau galėjo pamatyti, kaip atrodo „lietuviiai iš Lietuvos“. Mokiniai kelė įvairius klausimus, bendrai apie sportą ir apie gyvenimą Lietuvoje. Buvo ir keletas, kurie domėjosi politika. Šio apsilankymo mokykloje dėka amerikiečiai mokiniai parašė daugiau kaip 50 laišku, kuriuos pervežė į Lietuvą irklautojai, nežinojams būsiamiems susirašinėjimo draugams Lietuvoje.

Kitą vakarą svečiai iš Lietuvos dalyvavo vakaroneje su University of Washington studentais, kurie mokosi rusų kalbos. Tai buvo puiki priemonė toliau parodyti amerikiečiams, kad lietuvis ne rusas, nors gyvenimo sąlygos verčia išmokti rusų kalbą. Buvo daug diskusijų ir taip pat buvo sukamas filmas, kurį vietinė Seattle televizija numato transliuoti gruodžio mėn. Filmas lies ne tik irklautojų viešnagė Seattle, bet taip pat tautybiu klausimo įnašą Geros Valios rungtynių pravedime.

Ketvirtadienio vakare įvyko Amerikos Irklavimo sąjungos metinis banketas, kuriame kaip garbės svečiai dalyvavo ir buvo labai gražiai priimti mūsų irklautojai. Sąjungos vardu lietuviams irklautojams buvo įteikta gairė, kurioje buvo pažymėta visų Seattle regatų pavadinimai. (Išaiškėjo, kad banketo organizavimo komitetas nutarė vietoj salės papuošalų šio banketo proga, pinigų prasmingiau panaudoti – pasiuvant gairę, kurią galėtų parsivežti svečiai iš Lietuvos. Banketo metu buvo rodomos skaidrės iš Traku, kur Lietuvos irklautojai treniruojasi.

Sekantį šeštadienį lietus pilte pylė, o vis dėlto irklavimas neatsauktas – po pietų vyko Frostbite regata. Žiūrovai slėpėsi po lietsargiais ir tupejo balose, kol tie vargšai sportininkai iškovojo pirmą vietą.

Sekmadienį oras visiškai pasitašė, ir, dabar džiaugdamiesi saulėtu dangum, vėl sekėme mūsų sportininkus Head of the Lake regatoje. Šios regatos iškovojo atrinkti grynai laiko atvilgiu: kieno greičiausias laikas – tas laimi. Per nesuspatingą mūsų vyrų komanda nuplaukė bet 100 metrų toliau negu reikėjo, sukant lanką. Nežiūrint to nesklaidumo, jie vis tiek laimėjo pirmą vietą. Tai galinga komanda!

Sekmadienio vakare įvyko atsisveikinimo vakarienė Lewis namuose. Vėl buvo dovanų įteikimas iš visų pusių. Vakarone buvo maloni, bet rimtesnis pobūdis. Ir svečiai ir vietiniai susimastė, net apsišarąję. Vykome į Sea-Tac aerouostą, kur 10:30 val. vak. irklautojai turi pradėti ilgą kelionę namo. Prie pat lėktuvo durų Seattle lietuviiai sudarė „vartus“ iš dviejų eilių, kad kiekvienas irklautojas žengdamas prieš lėktuvo galutį asmeniškai atsisveikinti su savo tautiečiais. Daug akių sužibo šiuo laiku. Susitiko tautiečiai, išsiskyrė šeimos nariai.

Delta lėktuvas išskrido į Atlantos miestą, kur irklautojai ankstyva ryta į dviejų persėsti lėktuva į New Yorko La Guardia aerouostą. Nuvykus į New Yorką, jiems teko pervaziuoti į Kennedy aerouostą, o tada jie turėjo Aeroflot skristi ligi Maskvos. Iš Maskvos – pagaliau į Vilnių, kur numatė atsisrasti 48 valandas po kelionės pradžios Seattle.

Visi Seattle lietuviiai prisidėjo prie svečių priėmimo; net nelietuviai žmonos ar vyrai atliko kitus reikalingus darbus. Pavyzdžiui, Jim Harrison (Jūratės Mažeikaitės vyras) ir Jim Bray (Inos Bertulytės vyras) kartu šeiminklavo virtuvėje, ruošdami irklautojams sumuštinčius kelionei namo. Tai buvo ypatingas Seattle lietuvių bendradarbiavimas. Z.P.

GYVENIMO VINGIAI

NOVELĖ

VLADAS VAILIONIS

10

– Belaisvė ir skyrybos yra du skirtingi dalykai. Belaisvėje nieko negali pakeisti ir turi pasiduoti priešui valiai. Gi skyrybos nėra dar pati didžiausia blygybė. Juk Amerikoje yra labai daug išsiskyrusių šeimų, kurios turėjo pradėti vienokį ar kitokį naują gyvenimą. Apsiprasi ir tu, Toni, su naująja padėtimi. Galbūt net ir moterį susirasi, su kuria ir vėl būsi laimingas.

– Dėkui tau, John, už tavo gerus patarimus. Tik gaila, kad paguodos žodžiai negali padėti. Prarasti visą šeimą, nėra jau taip paprastas dalykas. Caren aš galiu užmiršti, tikriausiai pasakius uždaryti ją savo širdies tamšame kampe, bet vaikų aš negaliu užmiršti. Anksčiau, grįžus man iš tarnybos, ne tik Caren, bet ir vaikai pasitikdavo mane tarpdury ar kieme. Pasitikdavo su šypsena ir gražiais žodžiais. Šiandien to viso nėra. Ypač vakarai yra sleigiantys. Tokioje vienuoje aš daug galvoju apie juos. Aš netikiu Caren žodžiais, kad aš jai nusibodau. Čia yra kur nors rimtesnė priežastis tam, bet aš negaliu jos surasti. Praradęs šeimą, aš kaltinau Caren ir savo mintyse išmėtinėjau jai neištikimumu, bei lengvapeidiškumu. Gi dabar, prabėgus kuriam laikui ir mano širdžiai kiek nurimus, aš pradėjau savyje ieškoti priežasčių. Aš manau, kad dauguma žmonių galvoja, kad viskas, ką jie daro, yra gerai. Tik kiti, bet ne jie, klysta. Prisipažinsiu, kad ir aš tai grupei priklausau. Iki šiol man atrodė, kad

Caren yra mano kokia tai nuosavybė, su kuria aš galiu elgtis, kaip man patinka. Pasirodo, kad aš klydau. Grįžęs iš belaisvės, aš ją labai rūpinasi, todėl mūsų tarpe nebuvo jokiu, net ir mažiausiu, nesuspatingumu. Laikui bėgant aš pradėjau imti viską kaip normalų dalyką, rečiau su ja pasikalbėdamas rimtesniais klausimais, rečiau ir išėidamas su ja pasizmonėti. Žinoma, save teisindamas, galėčiau sakyti, kad čia yra senėjimo pažymys, kuris paliečia ir moteris. Caren, atrodo, norėjo daugiau iš manęs, todėl, negaudama iš manęs pasiėškojo kito.

– Žodžiu, tu pradėsi Caren teisinti, o save kaltinti, – rades proga, aš ji pertraukiau. – Tokie dalykai vyksta kiekvienoje šeimoje, bet dauguma nieško skyrybų. Tu vis dar myli Caren, todėl ir kaltini save.

– Tu teisingai sakai, John, aš ją vis dar myliu. Ir jeigu ji vieną dieną atidarytų vėl mano bute duris, aš ją priimčiau be mažiausio priekaišto. Kaip jau sakiau, mes imame viską kaip savaime aiškų dalyką. Net ir duonos, turėdami jos kadien pakankamai, nevertiname. Tai yra tik penkioms raidėmis aptariamais dalykėlis. Ir nieko daugiau. Gi, papuolus į kokią nelaimę, sakykim į priešų belaisvę, akys tuoj praregi. Ir kaip aš ilgėdavau duonos. Duonos, duonos, ir vis ruginės duonos, tos europietiškos ruginės duonos. Taip yra ir su mano šeima. Tik ją praradęs, supratau, kiek daug ji man reiškia.

– Paklausyk labai rimtai, John, nes ir tu pradėsi senti, – šyptelėjo Claudija.

– Nebandyk, mergele, pasekti Caren pavyzdžiu. Aš tikrai nieškočiau prieškaušiu sau ir nesėdėčiau nosį pakabinęs. Aš pasiėškočiau paguodos gyvenašliukų tarpe. O tokių paukštelėjų yra pakankamai.

– Tai tu manęs nemylai! – pašoko Claudija.

– Nesikaršiuok, Claudija, pas mus dar pikti vejai nepučia. Bet, atsargumo dėlei, aš turiu tau priminti savo senelio pasakytus mums, vaikams, žodžius: „Stenkitės, vaikeliai, daryti tik gera, nes kokių saiku seiškėsi, tokius bus ir tau atseikėta“.

– Tavo senelis rėmėsi liaudies išmintimi, gi mano motina šventu Raštu. Pašnekesiuose ji vis naudojo jo palyginimus. Kaimynai ją net gyvuojų šventu Raštu vadino. Ji čia tu tikriausiai atsakytų, kad už piktą atsilygink geru, pridėdama net ir kur tai yra pasakytą.

– Gal man išeiti kuriam laikui? – pratarė Toni, nežinodamas, ar mes rimtai, ar tik juokais pašamės, bet Claudija ji nuramino.

– Man atrodo, kad tau, Toni, reikia naujos aplinkos, naujų pažinčių, ypač moterų, – grįžau aš prie Toni reikalų. – Tūnodamas čia šitame bute, kur viskas primena tau Caren, tu privalysi visokių kvailysčių. Kiemo ten kaltė bebūtų, šio reikalo pataisyti jau negalima. Gali iš jo tik pasimokyti, kad, vedęs antru kartu, tų pačių klaidų nekortotum. Caren yra jau ponia Overhead, ir su tuo faktu tu turi apsiprasti.

– Pasakyti yra lengva, bet pamiršti mylima žmoną yra sunku. Jeigu ji būtų mirusi, aš su tuo apsiprasčiau, bet dabar kai kada man atrodo, kad ji tik pas kaimynę nulėkė. Rodos, aš taip ir laukiu, kad ji ir vėl duris pravėrs su šypsena lūpose.

– Beprasmis savęs apgaudinėjimas, Toni, – numojau aš ranka.

– Čia yra meilė, – šyptelėjo Claudija.

– Meilė... Meilė turi būti panaši į miško aidą. Jeigu tu šauki pamiškeje, tas pat turi atsilygti ir miške. Man atrodo, kad Toni šio aido jau neišgirs.

(Bus daugiau)

Gero žmogaus veiksmai pasilieka laisvės ir nepriklausomumo Evangelija visiems tiems, kurie gyvena po jo. Gyvenimo širdyse tų, kuriuos paliekame, negalima laikyti mirtimi. Aukštinės kalbos,

pasakytos gerų žmonių, ir pavyzdys, kurį jie davė, gyvena per visus laikus; pereina į mintis ir širdis tų, kurie gyvena po jų, sustiprina juos jų gyvenimo kelyje, neretai net paguodžia mirties valandą. S. Smiles

REMKIME SAVĄJĄ SPAUDĄ

ANTANAS JUODVALKIS

Prieš 125 metus 1864 m. carinė Rusija uždraudė lietuvišką spaudą ir tik po ilgametės 40 metų trukusios neatlaidžios kovos ją atgavo. Rytini-gieji lietuviai šviesuoliai nepakluso okupanto įskymui ir susiorganizavę lietuvišką spaudą leido Vokietijos užgroboje Prūsijos dalyje — Tilžėje, Ragainėje ir per rusų žandarų stropiai saugomą sieną slapta gabeno į Lietuvą ir platino tarp susipratusių lietuvių. Nepaisant pavojų ir baudų, knygnešiai pernešdavo per sieną lietuvišką laikraštį, maldaknygę ar naują knygą.

Vargo lietuviškoji raštija, skindama kelią į lietuvių ir miesčionio pastogę. Augo šviesuolių skaičius, plėtėsi ir lietuviško laikraščio apimtis bei skaitytojų susidomėjimas. Materialinis leidimo pagrindas buvo nepakankamas ir leidėjai nuolat susidurdavo su nepretekliais. Taip vos trejetą metų išsilaikiusi „Aušra“ (1883-1886) dėl finansinių išteklių stokos turėjo užgesti. Netekus vienintelio lietuviško laikraščio, tuolaikiniai lietuvių šviesuomenė nenurimo ir pradėjo skambinti Kudirkos leidžiamu „Varpu“ (1889). Po šešto metų ir vėl dėl finansinių sunkumų „Varpui“ nustojo skambėti, pasirodė anksčiau „Apžvalga“ ir vėliau „Tėvynės Sargas“ (1896-1904). Visi jie buvo spausdinami Tilžėje ir slaptai knygnešiu gabenami į Lietuvą.

1904-1905 metais nubangavusi Rusijoje revoliucijos banga, apkarpę caro neribotą galia, ir Lietuva išsikovojo teisę leisti ir spausdinti laikraščius bei knygas Lietuvoje. Keturiasdešimt metų trukęs spaudos draudimas, atnešė Lietuvai bei visai lietuvių tautai neapskaičiuojamą žalą. Kultūriškai ir socialiai atsilikome nuo kitų tautų, nežinojome ir gal tik jautėme vakaruose emančius laisvės šūkius. Rusinimas sklido miestuose, o lenkinimas buvo skelbiamas iš Dievo namų ir didžiųjų dvarų. Lietuviškoji liaudies skurdo ir nešė sunkią baudžiavos našta. Lietuviams buvo uždarytos aukštųjų mokyklų ir kunigų seminarijų durys. Lietuvis valstietis, norėdamas patekti į aukštąją mokyklą, turėjo sulenkinti savo pavarde ir kaip kuriais atvejais net nusipirkti bajorišką titulą.

Skurdus lietuvių gyvenimas ir nepakeliamas rusų valdininkų bei lenkų dvarininkų saivaliavimas, vertė valstiečius ieškoti geresnių gyvenimo sąlygų svetur. Taip prieš pirmąjį karą prasidėjo didžioji lietuvių emigracija į užjūrius, ypač Ameriką. Čia įsikūrė ir apsitvarė, pradėjo rūpintis dvasiniais ir švietimo reikalais. Po 1904-5 m. revoliucijos turėjo bėgti aktyvieji veikėjai ir ieškoti prieglobsčio šiame laisvės krašte.

Pradėjo kurtis ideologiniais ir socialiniais pagrindais įvairios draugijos, steigti lietuviškos parapijos, reikalavusios kovingo atsiskyrimo nuo dominuojančių lenkų. Pasirodė ir pirmieji lietuviški laikraščiai, knygos. Tarp dešiniųjų ir kairiųjų vyko tarpusavio neatlaidi kova dėl dominavimo tarp lietuvių darbininkų. Ir čia tuolaikinis darbo sąlygos buvo sunkios ir darbo valandos ilgos. Tas aplinkybes išnaudojo atvykę revoliucionieriai, stengdamiesi patraukti darbininkus į savo pusę. Skilo įsteigtos lietuvių draugijos ir lietuvių veikla pasidalino į du frontus, nieko gero nežadančius. Steigėsi ir lietuviški laikraščiai,

iš kurių vieni greičiau sustojo (ir vis dėl finansinių išteklių stokos), o kiti išsilaikė iki šių dienų.

Šiais metais dienraštis „Draugas“, leidžiamas marijonų, atšventė 80 metų sukaktį, sulaukusi didelio dėmesio ir kartu rūpesčio dėl tolimesnio išlikimo (ir vėl finansiniai reikalai). Ateinančiais metais tokią pat deimantinę sukaktį švęs savitraščiai „Dirva“ Clevelande, leidžiama Vilties dijos, ir „Darbininkas“ New Yorke, leidžiamas pranciškonu.

Spausdinių kiekių ir prenumeratorių skaičiai parodo žmonių kultūringumo laipsnį, o mums lietuviams padeda ir tautiškai išsilaikyti. Lietuviškoji spauda, kaip ir pati lietuvių tauta, pergyveno šviesių ir tamsių gyvenimo momentų. Grobuoniškoji kaimynė Rusija dar caro valdymo metais pavergė tautą ir draudė lietuvišką spaudą, o užplūdus raudoniesiems, pasikartojta pati istorija, tik daug rafinučiau ir žiauresnėm priemonėm. Raudonieji rusai okupantai, nors spausdino laikraščius ir knygas lietuvių kalba, bet ne lietuviškoje dvasioje, ne lietuvių tautos interesams. Jei rusiškieji carai trėmė į Sibirį tik knygnešius ir platintojus, tai raudonieji bolševikai ištrėmė ar sunaikino be teismų visą trečdajį tautos. Tai tokią skelbiamą lygybę ir brolybę atvežė lietuviams Kremliaus raudonieji carai.

Grijtant prie šių laikų lietuviškos spaudos, reikia pasidžiaugti, kad Kremliaus carai atleido cenzūros varžtus ir laikraščiai pradeda drąsiau ir išsamiau rašyti apie pergyventus skausmus, terorizuotos tautos žmones. Mums šiuo metu rūpi išsivijęs spaudos išlaikymas, spaudos, kurios deka lietuvių nepasimetė vietinių gyventojų masėje, bet jungėsi į savas organizacijas ir palaikė tarpusavyje nuolatinį ryšį.

Pokarinei išsivijai iškeliaujant į amžinybę, o jų vietų neužpildant jaunajai lietuvių kartai, pradeda stokoti redaktorių, rašančiųjų ir skaitytojų. Jau turime liūdnu pavyzdžių, kai bostoniškas „Keleivis“, Brooklyno „Vienybė“ ir Chicago „Naujienos“ sustojo ejuos ir užsidarė. Tai skaudūs ir neatitaisomi nuostoliai visai lietuviškai kultūrai. Kad tokie nemalonūs įvykiai nepasikartotų dar gyvybę rodančiai lietuviškai spaudai, reikia sujungti turimas jėgas bei finansus ir toliau skleisti lietuvišką raštą. Atgimstanti tėvynė rodo nepaprastą gajumą bei ryžtą, leisdamą naujus laikraščius, informuojančius apie lietuvių pastangas atgauti prideramą vietą lietuvių kalbai ir kultūrai. Kremliaus kumštėje tebe laikomi lietuviai dairosi į išsivijai, tikėdamiesi finansinės paramos. Remdami tautos pastangas, nepamirškime ir savųjų reikalų. Kai nebeliks lietuviškos spaudos, nebebus kas perteikia informaciją apie naujausius įvykius, nebeliks to, kas jungia taip plačiai išsisklaidžiusius lietuvius.

„Dirvos“ 75 metų jubiliejui paminėti ir finansams telkti yra sudarytas plačios apimties komitetas, vadovaujamas parei-gingos visuomenininkės Irenos Kriaučeliūnienės. „Dirvos“ vėjais ir jubiliejaus įžanginis minėjimas įvyks š.m. gruodžio 9 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Dalyvausime ir savo dosnia auka paremkime lietuviškos spaudos išsilaikymą. Kaip jau anksčiau minėjau,

Lietuvos irkluotojai ir Seattle lietuviai smagiai dainuoja. Iš kairės: irkluotoja Diana Butkutė, Neris Palūnienė iš Seattle, Antanas Minelga iš Olympia, Irena Morkūnienė iš Bellevue ir irkluotojų treneris Kestutis Bartkus.

BOSTONO ŽINIOS

RETAS KONCERTAS

Lietuvių Fondo vykdomo piniginių vajuos pagrindu gruodžio 17 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje rengiamas koncertas, kurio programa atliks reti svečiai iš Lietuvos: operos solistas Vaclovas Daunoras, pianistas Robertas Bekonis ir Jaunimo teatro aktorius — komikas Algirdas Grašys. Koncertu vietoje rūpinasi Lietuvių Fondo igaliojiniai: Kazys Bačanskas iš Dorchesterio, dr. Eduardas Jansonas iš Cape Codo ir Petras Vištinis iš Brocktono.

PASISEKĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 18 d. Maironio parke, Shrewsburyje, įvyko Trakų rinktinės šaulių valdybos posėdis, kuriame priimta spalio 28 d. įvykusio Šaulių sąjungos veiklos 70 metų minėjimo apyskaita ir svarstyti kiti aktualūs rinktinės reikalai. Minėjimas buvo sėkmingas, ne tik programos ir atsilankiusios publikos atžvilgiu, bet ir finansiniais. Jis davė rinktinėi daugiau negu 2,000 dolerių pelno, kuris bus panaudotas įvairiems rinktinės reikalams.

INAŠAI LIETUVIŲ FONDUI

Paskutiniu metu į Lietuvių Fondo vykdomą piniginių vajuos savo įnašais iš Bostono ir

lietuviškoji spauda visą laiką mažiau ar daugiau skurdo ir dėl finansinių nepreteklių ne vienas laikraštis užsidarė. Nebūkime tolimesni lietuviškos spaudos duobkasiai, o savo išteklius jau dosniai remkite, nes to reikalauja dabartinė padėtis.

apylinės įsijungė Juozas ir Anelė Januškevičiai iš Cape Codo, papildė savo ankstyvesnius įnašus 200 dolerių, o taip pat Henrikas Čepas, naujai įmokėjęs 100 dolerių. Kiti asmenys yra pažadėję paremti vajuos savo įnašais, kad būtų gauta 50,000 dolerių suma, pažadėta su sąlyga, kad kiti sudarys 100,000 dolerių. Įnašai siunčiami tiesiog Lietuvių Fondui į Chicago, arba įteikiami Lietuvių fondo igaliojiniais, kuriais yra Kazys Bačanskas iš Dorchesterio, dr. Eduardas Jansonas iš Cape Codo ir Petras Vištinis iš Brocktono.

PRIVATAUS RESTORANO SAVININKŲ ATSLILANKYMAS

Į Bostoną buvo užsukę pirmojo privataus restorano Vilniuje savininkai: buvęs Inturisto restorano administ torius Romas Zakarevičius, smuikininkas Aleksandras Ciupij ir ekonomistė Ona Ciupij. 1987 m. Vilniuje jie įsteigė restoraną kooperatyviniais pagrindais. Jis pavadinamas „Stikliai“. Per dvejus metus tas restoranas pagarsėjo, ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje; turistai jame yra nuolatiniai svečiai. Į šį kraštą „Stiklių“ restorano savininkas pakvietė Judy Wicks, savininkė „White Dog Cafe“ Philadelphijoje. Ten jie dideliu pasisekimu demonstravo lietuviškus patiekalus ir rinktinis europietiškus valgius. Ypač didelio susidomėjimo ir pasisekimo susilaukė jų specialybė: lietuviški valgiai su grybais, uogomis ir kitomis miško ir jūros gėrybėmis. Jų pasakojimu Lietuvoje jiems sekasi labai gerai. Dabar jie turi išrengę viename name restoraną, kavi-

nę ir alinę. Paskutiniu metu jie gavo teisę už atliekamus patarnavimus priimti ir svetimą valiutą. Šalia Philadelphijos ir Bostono jie dar lankėsi New Yorke, visur užmegdami ryšius su lietuviams.

RENGINIAI

— Gruodžio 17 d. 3 val. po pietų So., Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos salėje Lietuvių Fondo koncertas; programą atliks operos solistas Vaclovas Daunoras, pianistas Robertas Bekonis ir Jaunimo teatro aktorius — komikas Algirdas Grašys, svečiai iš Lietuvos.

— Gruodžio 31 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje Lietuviškos Skautybės Fondo rengiamas Naujų Metų sutikimas.

— 1990 m. balandžio 22 d. Lantana restorane Randolphe metinis Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone banketas.

— 1990 m. gegužės 6 d. Brocktone kun. Alberto Abračinsko kunigystės 50 metų jubiliejaus minėjimas.

— 1990 m. gegužės 6 d. 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje komp. Jeronimo Katinsko kūrinių koncertas, rengiamas LB Bostono apylinkės.

„LAISVĖS VARPAS“

Vienintelė lietuvių greito viešo susižinojimo priemonė Bostono ir apylinkės lietuviams yra „Laisvės Varpo“ lietuvių radijo programa. Ji perduodama lietuvių ir anglų kalba kiekvieną sekmadienį, 9:00-10:00 val. ryto iš radijo stoties WCAV FM 98. Jos vedėju yra Petras Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402, telefonas: (508)586-7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti į radijo stotį telefonu: (508)587-9898.

P. V.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sazi-ningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pir-kime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One stop Real Estate

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir žiemių. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

RE/MAX **GREIT PARDUODA**

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6160

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią staigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybės pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Parduodame greitai už didesnę kainą!

Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Iššlavinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė staiga.

ALEXANDER J. MOCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

HELP WANTED

ELECTRONIC TECHNICIAN
TV, VCR's Audio. Excellent wages. Experienced only. Call for appt: 708-385-2500

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUUVUS
Kreiptis | Hermis Decks
Tel. 585-8624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

DRAUGE GAUNAMI NAUJAI LEIDINIAI

GIRIOS AIDAS, lietuvių miškininkų išsivijų var-dynas. 335 psl.	\$10.00
ANTRAS KAIMAS, veidai ir tekstai. Sudarė Alg. T. Antanaitis. 448 psl.	\$20.00
LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA. 9 tomas. 558 psl.	\$10.00
DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA. AI. Merkelis. 416 psl.	\$15.00
SVEČIOSE ŠALYSE, kelionių įspūdžiai. Stasys Dalius. 508 psl.	\$9.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE. Kęst. K. Gir-nius. 422 psl.	\$10.00
KRYŽKELĖS, radijo prakalbos į Lietuvą 1986-1988 metais. Bronys Raila. 480 psl.	\$10.00
ABECĖLĖ, vaikams mokyti lietuvių kalbą. Dang. Stončiūtė-Kuolienė. 55 psl.	\$3.00
LITHUANIA MY HERITAGE, 1300 iliustracijų. VI. Vijeikis. 400 psl.	\$20.00
THE SWORD AND THE CROSS, a history of the church in Lithuania. Dr. S. Sužiedėlis. 264 psl.	\$9.95
SERVING LITHUANIA. J. K. Valiunas. 287 psl.	\$18.00
1990 CATHOLIC ALMANAC, Ed. Felician A. Foy, O.F.M. 600 psl.	\$15.95

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiun-timo išlaidos.

Midland Federal Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

Sukaktuvinis Medalis

Dar galima įsigyti Lietuvos Krikšto 600 Metų sukakties medalį, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba.

Medalis — vertinga istorinė dovana. Tinka šv. Kalėdom dovanoms šeimos nariams ir draugams atvykstantiems iš Lietuvos. Tinka ir bent kam jį įteikti įvairiomis progomis.

1 1/5 colio bronzinis medalis dar gaunamas už papigintą kainą — 10 dol. (buvo 15 dol.) Kaina su persiuntimu 12 dol. Užsakymus siųsti:

Draugas
4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

RENGINIAI CHICAGOJE

Gruodžio 8 d. – Vakaronė, skiriama lietuviškų papročių temai, sutinkant Danutės Bindokienės knygą. Jaunimo centro kavinėje ruošia Chicago ateitininkai sendraugiai.

Gruodžio 9 d. – „Dirvos“ jubiliejinį metų atidarymo vakariene Lietuvių Tautiniuose namuose.

Gruodžio 10 d. – Madų paroda – „Aukštos kokybės rūbai iš Lietuvos“. Jaunimo centre rengia tautinis ansamblis „Grandis“.

– Dr. Vinco Kudirkos monografijos sutiktuves Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje. Rengia Vyđino Jaunimo fondas.

Gruodžio 15 d. – LB-nės Lemonto apylinkės kūčios Lietuvių centre, Lemonte.

Gruodžio 17 d. – Ateitininkų Kūčios Jaunimo centro didž. salėje.

– Sekmadienio kultūrinė popietė Lietuvių Tautiniuose namuose. Ruošia Tautinės sąjungos Chicago skyrius.

– „Kernavės“ tunto kūčios Jaunimo centro maž. salėje.

Gruodžio 25 d. – Jaunimo šokiai Jaunimo centro didž. salėje. Ruošia skautai akademikai.

Gruodžio 31 d. Operos Naujų metų sutikimas Jaunimo centro didž. salėje.

– Dainavos meno ansamblio Naujų metų sutikimas Jaunimo centro kavinėje.

– Naujų metų sutikimas Lietuvių Tautiniuose namuose. Ruošia Tautinės sąjungos Chicago skyrius.

Sausio 13 d. – Lietuvos Vyčių choro metinis pokylis Šaulių salėje.

Sausio 13 ir 14 d. – Ansamblio „Vilnius“ (iš Lietuvos) koncertas Jaunimo centro didž. salėje.

Sausio 27, 28 ir 29 dienomis – „Oktavos“ estradinio orkestro koncertas Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

Vasario 10 d. – „Spindulio“ tautinio ansamblio balius. Jaunimo centro didž. salėje.

Vasario 11 d. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas Šv. Antano parapijos salėje. Rengia ALTo Cicero skyrius.

Vasario 16 d. – Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo minėjimas Jaunimo centro kavinėje. Ruošia Jaunimo centro valdyba.

Vasario 18 d. – Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas Maria mokyklos auditorijoje. Ruošia Chicago Lietuvių Taryba.

Vasario 24 d. – Tradicinis mažlietuvių šūpinys Lietuvių Tautiniuose namuose. Rengia Mažosios Lietuvos Lietuvių draugija.

NAUJAS DANGORAŽIS

Chicago planavimo komisija patvirtino vienbalsiai planą pastatyti naują 125 aukštų dangoraižį, kuris bus 15 aukštų didesnis, kaip Sears Tower. Bus statomas Madison ir Wells gatvių pietvakarių kampe. Tai bus aukščiausias pasauly dangoraižis. Kainuos arti 400 mil. dol. Numatoma užbaigti 1993 m. Dangoraižis, pagal statytojų-savininkų pavardes bus vadinamas Miglin-Beitler Tower. Architektas – Cezaris Pelli.

PRIEŠ PIKTADARIUS

Chicago susisiekimo vadyba panaudos 160,000 dol. skelbimams ir perspėjimams kovojant prieš piktadarius miesto susisiekimo, ypač traukinėliuose. Bus sustiprinama apsauga ir sargyba su treniruotais šunimis.

Kovo 4 d. – Kaziuko mugė Jaunimo centre. Ruošia Chicago skautų ir skautių vienetai.

Kovo 11 d. – Muz. Antano Vanagaičio 100 metų gimimo sukakties minėjimas Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

Kovo 16 d. – Vakaronė Jaunimo centre. Rengia Chicago ateitininkai sendraugiai.

Kovo 18 d. – Zarasiškių klubo susirinkimas posėdžių kamb. Jaunimo centre.

Kovo 18 d. – Jūrų šaulių „Klaipėdos“ kuopos metinis susirinkimas Šv. Antano parapijos salėje, Cicero, IL.

Kovo 25 d. – Dainavos ansamblio spektaklis Morton kolegijos auditorijoje, Cicero, IL.

Balandžio 1 d. – „Draugo“ koncertas Marijos mokyklos salėje.

– Madų paroda Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 20 d. – Vakaronė Jaunimo centro kavinėje. Rengia Chicago ateitininkai sendraugiai.

Balandžio 22 d. – „Laiškai Lietuviams“ metinė vakariene Jaunimo centro didž. salėje.

– Velykų stalas. Ruošia Moterų federacija. Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 28 d. – Lietuvių Operos „Meilės eliksiyas“ spektaklis Morton aukšt. mokyklos salėje, Cicero, IL. Pradžia 7:30 v.v.

Balandžio 29 d. Muz. Arvydo ir solistės Nelės Paltinų koncertas Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

Gegužės 5 d. – Lietuvių Operos „Meilės eliksiyas“ spektaklis Morton aukšt. mokyklos salėje, Cicero, IL. Pradžia 3 val.p.p.

Gegužės 12 d. – „Pavasario“ puota Lietuvių centre, Lemonte.

Gegužės 19 d. – Maironio lit. mokyklos 30 metų jubiliejus, Lietuvių centre, Lemonte.

Birželio 2 d. – „Aitvaro“ gegužinė ir sporto šventė Lietuvių centre, Lemonte.

Birželio 10 d. – Sovietų Rusijos vykdomo lietuvių tautos naikinimo minėjimas Šv. Antano parapijos salėje, Cicero, IL.

Rugsėjo 9 d. – LB-nės gegužinė Lietuvių centre, Lemonte.

Spalio 27 d. – Derliaus šventė. Lietuvių centre, Lemonte.

A.†A.

ALEKSUI POCIUI

mirus, gilaus skausmo prislegta žmona ZINA, sūnus EDVARDA su žmona PEGGY bei TOMA nuoširdžiai užjaučiame jų gilaus liūdesio valandose.

Albinas, Gražina, Audrius, Gailė, Rimas ir Sandy Reškevičiai

A.†A.

VACLOVUI SIMUČIUI

per anksti iškeliavus į Anapilį, giliame liūdesyje likusiems – žmonai TERESEI, sūnui ROBERT, motinai MAGDALENAI SIMUTIENEI, seserims MARYTEI ALEKSEJUNIENEI su vyru ALFONSU ir JADVYGAI DIJOKIENEI su vyru VYTU ir šeima reikiame nuoširdžią užuojautą.

St. ir Z. Krasauskai O. ir V. Račiūnai
E. ir S. Naujokai A. ir B. Marenholcai
K. Beinoras P. ir J. Leonikai
J. Jankauskas P. ir S. Miliauskai
A. Sūnaitis

A.†A.

PETRUI STELMOKUI

Australijoje mirus, nuoširdžią užuojautą reikiame POVILUI ir NIJOLEI STELMOKAMS ir jų artimiesiems

Pranas ir Aleksandra Razgaičiai
Antanas ir Rasa Razgaičiai
Andrius ir Audronė Razgaičiai
Dr. Rimas ir Elenutė Juzaičiai
Kazys Razgaitis

A.†A. JANINA K. PODERIENĖ

Gyveno Melrose Park, IL.
Mirė 1989 m. gruodžio 3 d., 8 val. vakaro, sulaukusi 80 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 49 m. Pasiliko dideliame nulūdime dukte Giedrė Brown, žentas Neil, anūakai Jennifer ir Scott; sūnus Žygis Poderys, marti Lois, anūkas Lisa ir Laura Cambell; sesuo Liolė Puodžiūnienė.

Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Lietuvos Dukterų Melrose Parko skyriui, Melrose Parko Lietuvių klubui.

Kūnas buvo pašarvotas antradienį, gruodžio 5 d. nuo 2 iki 9 v.v. Borman Funeral Home koplyčioje, 1600 Chicago Ave., Merlose Park, IL.

Laidotuvės įvyko trečiadienį, gruodžio 6 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto buvo atlydėta į Sacred Heart parapijos bažnyčią, Melrose Park, kurioje įvyko gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų buvo nulydėta į Queen of Heaven kapines, Hillside, IL.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti už velionės Janinos sielą.

Nulūdę dukte, sūnus, sesuo, anūakai ir kiti giminės.
Laidotuvių direkt. Borman Funeral Home. Šeimos tel. (708) 681-2584.

A.†A. VINCENTUI LIULEVIČIUI

mirus, jo žmonai MONIKAI, sūnui ARŪNUI, dukterims SAULEI ir AUKSEI ir visiems jų šeimų nariams reikiu nuoširdžią užuojautą

Balys Grauzinis

A.†A. SEVERINAI PETRAUSKIENEI

išėjus į Amžinybę, jos vyrą IGNA, sūnų ALGI ir kitus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Donatas ir Viktorija Zakarai
Dalia Zakaraitė-Bach

A.†A. SEVERINAI PETRAUSKIENEI

mirus, jos vyrą IGNA PETRAUSKĄ ir visą šeimą liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Elena ir Stasys Meškauskai
Sioux City, Iowa.

A.†A. SEVERINAI PETRAUSKIENEI

mirus, jos seserį ANTANINĄ PETRAUSKIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame

Šv. Antano parapijos choras ir vadovas

A.†A. SEVERINAI PETRAUSKIENEI

mirus, jos seserį ANTANINĄ PETRAUSKIENĘ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame

Detroito Lietuvos Dukterys

A.†A. JONUI PEČIULIUI

mirus, žmonai ELENAI ir sūnui RAIMUNDUI su šeima reikiame gilią užuojautą.

ALTos Lake apskr. Indiana
skyriaus valdyba

NEW JERSEY, NEW YORK – „Lietuvos Atsiminimai“, pirmadienis nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat pirmadienis girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas – direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201-753-5636.

Chicago Ateitininkija giliai liūdi netekusi jaunimo mokytojo-istoriko

A.†A. VINCENTO LIULEVIČIAUS

ir reiškia gilią užuojautą jo žmonai MONIKAI, dukroms SAULEI PALUBINSKIENEI, AUKSEI KAUFMANIENEI, sūnui dr. ARŪNUI LIULEVIČIUI, jų šeimoms ir visai dešimčiai vaikų, netekusiems Vyro, Tėvo ir brangaus Senelio.

Chicago Ateitininkai

Mielam giminaičiui

A.†A. VINCENTUI LIULEVIČIUI

mirus, žmonai MONIKAI, dukroms SAULEI, AUKSEI ir sūnui ARŪNUI bei jų šeimoms išreikiame širdingiausia užuojautą ir kartu liūdimė.

Stasė, Šarūnas ir Rimantas Stroliai
Nijolė ir Vytautas Baniukaičiai ir jų šeimos

GIDAS-DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIEŠČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas – 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

Sally Donald M., Jr.

VANCE

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIEŠČIUOSE

Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Muz. Alvydas Vasaitis, anksčiau keletą metų dirbęs su Lietuvių Opera, muz. dr. Broniui Kazėnui dėl susidėjusių aplinkybių pasitraukus iš dirigento pareigų, vėl sugrįžo diriguoti ir vadovauti Lietuvių Operos muzikiniams pastatymams. Lietuvių Opera dėkoja muz. dr. Br. Kazėnui už jo įdėtą darbą ir dėliausi, kad Lietuvių Operos veikla, vadovaujant muz. Alvydui Vasaičiui, nenutrūks, bet klestės ir ateityje.

x Lietuvos Vyčių tautinių šokių grupė gruodžio 10 d., sekmadienį, 7:30 val. vak. Mokslo ir pramonės muziejuje dalyvaus su šokiais, dainomis, muzika ir komišku vaidinimu Kalėdų eglutėje, kuri papuošta lietuviškais papuošalais. Tai grupei vadovauja Frank Zapolis su talkininkais. Muziejus yra 57 St. ir Lake Shore Drive. Įėjimas laisvas. Kviečiami dalyvauti visi lietuviai.

x A. a. dr. Broniaus Povilaičio 1988 metais Toronto išleista knyga „Lietuvos žemės ūkis 1918-1940, jo raida ir pažanga“ bus išleista Lietuvoje. Lietuvos Valstybinės leidyklų Poligrafijos ir knygų prekybos reikalų komitetas, leidykla „Mokslas“ per jos vyriausią redaktorių V. Januški pasirašė laišką tuo reikalu autorias našlei Monikai Povilaitienei Toronto.

x „Kernavės“ tunto tradicinės Kūčios ruošiamos sekmadienį, gruodžio 17 d., 3 val. p.p. Jaunimo centro mazojeje salėje. Visos kernavietės sesės ir jų šeimos kviečiamos dalyvauti.

x Švč. M. Marijos Nekalto Prasidejimo šventės gruodžio 8 d., penktadienį, aukojamas rožinis ir šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje 6:30 v.v. Visi maloniai kviečiami dalyvauti. Židinys. (sk)

x I „Dirvos“ vjaus atidarymo vakariene visos vietos užpildytos. Komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems spaudos rėmėjams. (sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS NAKAS
505 Pleasant St., Ste. 202-C
St. Joseph, MI 49085
Tel. 616-983-4130
Aptarnauja Union Pier, New Buffalo ir kt. pietvakarių Michigano lietuvius

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Ingrida Marčiulionienė, garsia krepšinio Šarūno Marčiulionio žmona, atvyksta iš San Francisco ir dalyvaus Lietuvoje sukurtų rūbų parodoje. Parodoje rūbus modeliuos „Grandies“ ansamblio šokėjai.

x Sol. Vaclovas Daunoras ir pianistas Robertas Bekionis, Dalios Sruogaitės pakviesti, gruodžio 2 d. lankėsi Jaunimo centre ir koncertavo Pedagoginio lit. instituto studentams ir aukštesniosios mokyklos mokiniais. Solistas padainavo keletą liaudies dainų, o pianistas paskambino keletą M. K. Čiurlionio kūrinių. Abu tarp savo atliekamų kūrinių padarė jaunima uždegančius komentarus.

x Vytas ir Valė Rauckiai iš Farmington, MI, užsakė „Draugą“ savo dukrai Nidai Cerniauskaitei, studijuojančiai Loyolos universitete Chicagoje, o šeštadieniais lankančiai Pedagoginį Lituanistikos institutą Jaunimo centre.

x Šv. Kryžiaus ligoninė padės sukontroliuoti artrita, kuris yra vyresnio amžiaus žmonių chroniška liga. Tai galima padėti ir palengvinti kentėjimus ir deformaciją. Reikia tuo klausimu pasiskambinti savaitės begyje tarp 7 val. ryto ir 4 val. p.p. tel. 471-5550.

x „Oktava“ prie Lietuvos valstybinės filharmonijos veikias orkestras, vadovaujamas muz. Mindaugo Tamosiuo, netrukus lankysis JAV-ėse. Drauge atvyksta sol. Žilvinas Rubelis, sol. Liūtauras Čepčakas ir Erika Meškauskaitė, Miss Gracija '89. Jų koncertai, rengiami „Margučio“, bus sausio 27, 28, 29 dienomis Jaunimo centre. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje ir „Margučio“ raštineje.

x ALTS Chicago's skyriaus rengiami sekmadienio kultūrinė popietė prisiminti prieš 50 m. mirusį didįjį valstybininką Juozą Tubelį, įvyks š.m. gruodžio 17 d. 2 v. p.p. Lietuvių Tautinioose namuose, 6422 S. Kedzie. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. (sk)

x Knygos sutiktuvės. Danutės Bindokienės knyga apie lietuvių papročius ir tradicijas bus sutinkama vakaroneje JC kavinėje šį penktadienį, gruodžio 8 d. 7:30 v.v. Taip pat bus progą išgirsti žinias apie ateitinių suvažiavimą Lietuvoje. (sk)

x Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“ rengia madų parodą, kurioje bus modeliuojami Lietuvoje siūti ir megzti drabužiai. Paroda bus Jaunimo centre, didžiojoje salėje, sekmadienį, gruodžio 10 d. 2 v. p.p. Bilietus ar stalus į parodą užsisakyti galima pas Aliciją Brazaitienę, 708-598-8331, arba Vaznelių prekyboje. (sk)

x Iš Lietuvos parduodami gintariniai ir inkrustuoti paveikslai (Karo muziejus), gintariniai (su vabzdžiais) ir aukso papuošalai, įvairūs lino audiniai ir medžio drožiniai. Pristatome arba pasiunčiame. Tel. 1-708-656-6599. (sk)

x Naujausias žinios iš Lietuvos kasdien girdimos ne tik naujais, bet ir senais Grundig radijais. Gradinkas, 2512 W. 47 St. 376-1998. (sk)

x Specialus užpirkimas Lietuvoje žinomų video magnetofonų Toshiba 83 CZ. Šiuo metu jo kaina tik 295 dol. Transpak, Romas Pukštys, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x Aidas Antanaitis, Melbourne, Australijoje, studijuojantis humanitarinius mokslus, naudodamasis vasaros atostogomis, šiuo metu lankosi Chicagoje ir yra apsisostęs Jėzuitų vienuolyne. Chicagoje lanko draugus, su kuriais susipažino dvejus metus mokydamasis Vasario 16-tosios gimnazijoje. Viešnagės metu šeštadieniais svečio teisėmis dalyvauja Pedagoginio Lituanistikos instituto pamokose.

x Pedagoginio Lituanistikos instituto studentų ir lektorių prieškalėdinis pobūvis bus šeštadienį, gruodžio 16 d., 1 val. p.p. mokyklos patalpose. Kalėdinės minties programą ruošia studentės Nida Cerniauskaite, Rita Račkauskaitė, Gita Gilvydytė ir Renata Naudžiūtė.

x Gruodžio 17 d. Šaulių namuose Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuos prieškalėdiniame renginyje — Kūčių vakarieneje kalėdinių giesmių programa atliks Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterų balsų grupė, muz. J. Sodąjį vadovaujama.

x Dr. Rimgaldas Nemickas, Riverside, Ill., širdies ir kraujagyslių (Cardiac Diagnosis) specialistas, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 50 dol. auka dienraščio stiprinimui. Dr. R. Nemickas yra garbės prenumeratorius, rėmėjas ir garsinasi „Drauge“ nuolatiniame gydytojų skyriuje. Nuoširdus ir didelis aciu už paramą.

x Joana Drukteinis, Omaha, Nebraska, Vytautas Čepėnas, Downers Grove, Ill., Jonas Milašius, St. Petersburg, Fla., „Draugo“ garbės prenumeratoriai, rėmėjai, kiekvienas pratęsė prenumeratą, pridėjo po visą šimtinę, o Milašius palinkėjo geros sėkmės redakcijos ir administracijos darbuotojams. Labai dėkojame už viską.

x G.T. International, Inc. prašo atkreipti dėmesį, kad gydytojų suvažiavimas įvyksta gegužės mėn. 20-24 d. Kaune. Dar yra likę ribotas vietų skaičius G. T. International Kultūros Kongreso-Gydytojų suvažiavimo tūre gegužės 15 iki 31 d. 1990 m. Skambinkite (708)-430-7272. (sk)

x Ar norite Naujuosius Metus sutikti su savo gerais mielais draugais? Tada širdingai kviečiame į šventinį vakarą, kuris įvyks Pasaulio lietuvių centre gruodžio 31 d. 8 v.v. Jūsų čia lauks išradimų šeiminių patieklių pietūs, kokteiliai, linksma „Žaros“ muzika ir gera naujmetinė nuotaika. Stalų rezervuoti galite pas Rita Riškienę tel. 599-2253 arba Audronę Gulbinienę tel. 448-8641. (sk)

x PATRIA dovaninių ir elektronikos prekių parduotuvėje dabar galite gauti Lietuvoje pagedaujančių elektroninių prekių sumažintomis kainomis. Pz. M7 arba Hitachi kamkorderiai tik 999 dol. Siunčiame prekes į Lietuvą kargo — oro linija. Dovanos greitai ir saugiai pasiekis jūsų gimines. PATRIA 2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 778-2100. Atidaryta kasdien: 10 v.r. - 5:30 v.p.p. Sav. A. ir F. Šlutai. (sk)

x Gydytojai ir jų šeimos nariai galės dalyvauti Gydytojų suvažiavime Lietuvoje Dainų ir Šokių šventės metu. Kelionė nuo liepos 2 iki liepos 19 d. Šis suvažiavimas įvyksta pritariant Lietuvos Gydytojų sąjungai ir ji globoja Lietuvos Sveikatos ministeriją. Registruotis iki gruodžio 12 d. American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643, tel. 312-238-9787. (sk)

Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siūsti: 3206 W. 66th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago's skyriaus

A. A. VINCENTAS LIULEVIČIUS

Neseniai lietuviškoje spaudoje pastebėjote, kad iš šio pasaulio išsiskyrė žymus istorikas V. Liulevičius. Jis lietuviškai mokyklai paruošė keturių tomų Lietuvos istorijos vadovėlį. Jis dar daug ką parašė.

Mums jis prisimintinas, kaip „Tėvynės zvaigždutės“ vienas iš organizatorių. Jis daug rūpinosi, daug stengėsi, kad šis skyrius patektų į „Draugą“. Kaip matote, jau daug metų praėjo, kai a. a. Vincento Liulevičiaus noras ir pastangos išsipildė. Jis nuolat sekė „T. zvaigždutės“ puslapius ir vis klausdavo, ar netruksta medžiagos, ar jaunimas bendradarbiauja.

Dievilio jau tokia valia, kad atėjus laikui, kiekvieną pasikviečia pas save. Dabar iš mėlynųjų skliautų ji sėka mus, kad mes žengtume pirmyn lietuviškuoju taku. Mes jo neapvilsime, prisiminsime maldoje ir tvirtai ryšimės tarnauti Dievui ir Tėvynei. Liūdesio valandoje užjaučiame jo šeimą, gimines ir artimuosius.

„Tėvynės zvaigždutės“ skaitytojų ir bendradarbių vardu.

Redaktorius

AŠ NELAUKSIU, KOL UŽAUGSIU

Aš nelausiu, kol užaugsiu: Ne toks mažas jau esu! Vilko maršą kad užtrauksi, Tai net meškai bus baisu!

I jo ritmą, i jo garsą Žengs jaunuoliai mūsų tautos. Geležinio vilko maršą Visas Vilnius atkartos.

Aš nelausiu, kol užaugsiu: Šauksiu milžino balsu! Vilko maršą kad užtrauksi, Tai net meškai bus baisu! Leonardas Žitkevičius

LAISVĖS TROŠKIMAS LIETUVOJE

Lietuva buvo laisva nuo pat isikūrimo (Mindaugo laikų) iki aštuonioliktos šimtmečio, kada Lietuva pateko rusų valdžion. Tas okupacinis periodas tęsėsi daugelį metų. Tuo laiku lietuvių rusų buvo labai varžomi: buvo uždrausta mokytis lietuviškai, lietuvius ilgiamis metams imdavo i rusų kariuomenę. Buvo pora sukilimų prieš valdžią.

Po Pirmojo pasaulinio karo, 1918 m., Lietuva paskelbė savo nepriklausomybę. Lietuviai turėjo kariauti prieš vokiečius, lenkus, rusus, kol visai atgavo laisvę. Lietuva išbuvo laisva iki 1940 metų. Tais metais Lietuva vėl pateko rusų-komunistų valdžion. Vėliau vokiečių okupacijon. Pagaliau 1944 m. vėl rusų-komunistų vergijon. Daug lietuvių buvo ištremta i Sibirą. Nemažai bažnyčių buvo uždaryta, rusų kalba pasidarė valstybinė kalba. Tais laikais buvo leidžiami pogrindžio laikraščiai, atsirado disidentų, kurie kovojo už Lietuvos laisvę.

Dar neseniai sovietai gavo naują vadą Gorbačiova, kuris paskelbė „persitvarkymą“. Lietuviai išnaudojo tą progą ir suorganizavo „Sąjūdį“. Buvo suvažiavimas, išrinktas Lietuvos seimas. Lietuvių kalba paskelbta valstybine kalba. Lietuviai atgavo savo vėliavą ir himną. Galėjo naudotis Vilniaus katedra ir kitomis bažnyčiomis. Žmonės jau gali beveik laisvai kalbėti ir rašyti. Gali laisviau keliauti i kitus kraštus. Daugiau žmonių iš čia vyksta i Lietuvą ir iš ten daugiau i šį kraštą atvyksta. Dabar Lietuvoje yra daugiau laisvės, negu anksčiau. Gyvenimas palengva gerėja.

Rasa Matušaitytė, Toronto Maironio aukšt. lit. m-los mokinė. Kanada (Jubiliejinis mokyklų leidinys).

Vincas Giedraitis, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-los mokinys. („Pedsakai“)

Red. Kai priešai užpuola, reikia gintis. Lietuvai paskelbus nepriklausomybę, priešai iš visų pusių puolė jaunąją Lietuvą. Pradžioje savanoriai gynė. Vėliau buvo suorganizuota kariuomenė. Visi bendromis jėgomis iškovojo Lietuvai laisvę. Lietuvos žmonės mylėjo karius, nes jie stovėjo šalies sargyboje. Lietuvoje buvo švenčiama Kariuomenės šventė (lapkričio mėn. 23 d.), kad pagerbtų karius. Ir išivijoję prisimenama ta diena. Gaila, kad trumpai buvome laisvi. Reikia melsti Dievą, kad vėl priartintų Tėvynei laisvės valandas.

Atlėkė paukštis be sparnų, tūpė i medį be šaku, atėjo boba be dantu, suėdė paukštį be sparnų. (Sniegas, žemė, saulė).

ANYKŠČIŲ MIESTELYJE

Ši vasara prasidėjo malonių, šiltu oru. Kaip įprasta, mes keliaujame ir iškylaujame.

Didžiausią vasaros atostogų išpūdį man paliko laikas praleistas Anykščių miestelyje, prie Nevėžio upės. Buvau aš ten su dėde, jo žmona ir vaiku, su dviem pusesešerėm, pusbroliu ir seseria. Buvo šilta, saulėta diena. Mūsų dėdė turi motorinę valtį ir mėgsta praleisti savaitgalį prie ežero. Jis mėgsta ir vandens slidėmis važinėti.

Pirmą kartą leido i mums pabandyti. Man, sesutei ir pusbroliui labai patiko. Mes pavažinėjome, ir netgi labai keista, kad iš pirmo karto pasisekė puikiai.

Paskiau prasidėjo lietingos dienos ir teko važiuoti i Vilnių, daugiau nepasinaudojus tais malonumais.

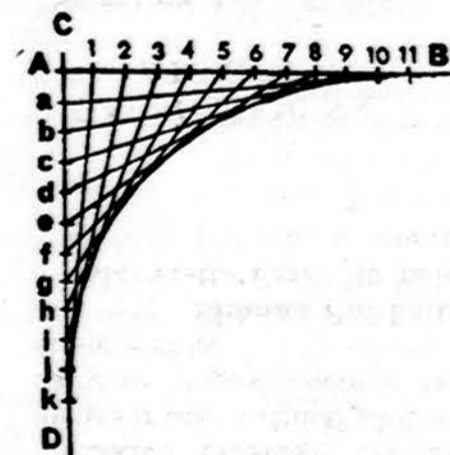
Simona Pulikaitė, Marquette Parko lit. m-los 8 sk. mokinė

GALVOSŪKIO NR. 26 ATSAKYMAS

Šaldytuve buvo iš viso trys pomidorai. Kai šeiminkė paėmė pusę visų pomidorų, ji paėmė vieną i pusę pomidoro. Kai dar pridėjo pusryčiams ir antrą pusę, tai iš viso paėmė du pomidorus. Šaldytuve liko tik vienas pomidoras.

GALVOSŪKIO NR. 27 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinėli.

GALVOSŪKIO NR. 28 ATSAKYMAS

1) Imbieras (ginger) gaunamas iš požeminio stiebo (šaknu). 2) Taip, lazdos gali būti iki 42 inčų ilgumo. 3) Mississippi upės pradžios reikia ieškoti Minnesotos valstijoje. 4) Teisingai, kubas turi 6 šonus. 5) Tikrai, tas miškas yra Arizonos valstijoje.

GALVOSŪKIS NR. 46

Čia yra parašytas eilėraš-tukas, iš kurio yra iškrite visi dvigarsiai. Dvigarsių vietoje yra tik du brūkšneliai. Jei pamiršote dvigarsius, teks žvilgtretėti i gramatiką, kad prisimintute.

Štai eilėraš-tukas:
P—masis d—tukas
Oi, k—p dži—giasi Vytukas,
Kad išdygo j— d—tukas.
Š—, mamyte! Š—, ir tėtė,
To d—tuko pažūrėti!

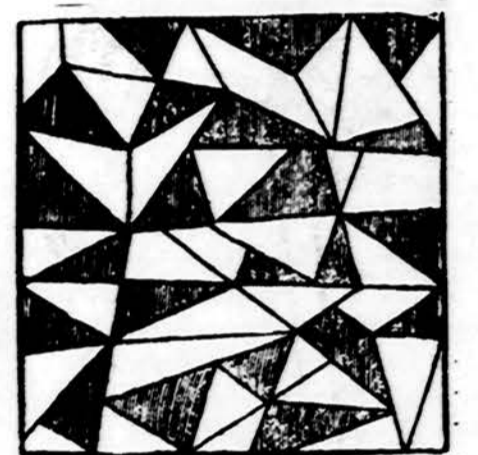
Tik sesutė n— broliuko
Išiz—dus nusisuko:
Ji d—gi— d—tukų turi,
O i ją mama nežiūri... (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 47

Pažiūrėję i žemės rutulį vaizduojantį gaublį, matote ji iš-

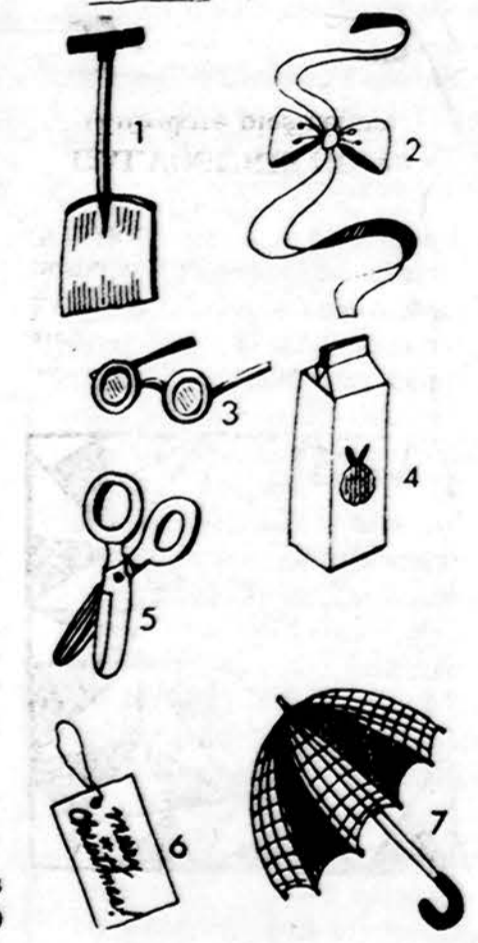
braižytą linijomis, vienos eina nuo vieno ašigalio iki antro ašigalio. Jos dalina žemės rutulį i rytų ir vakarų pusrutulius. Vadinasi dienovidiniai arba meridianai. Kitos linijos eina skersai žemės rutulį, jos dalina i šiaurės ir pietų pusrutulius. Vadinasi lygiagretės arba paralelės. Pasiskaitę literatūros parašykite, koks atstumas myliomis vienos paralelės nuo kitos? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 48 (Žiūrėkite piešinį)

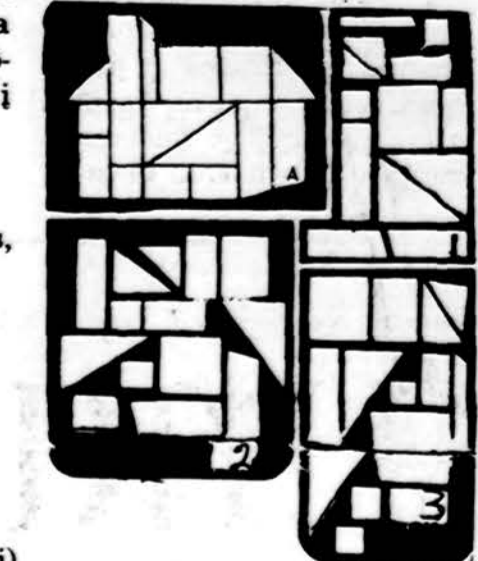
Šiame piešinyje yra pasislėpusi taisyklinga penkiakampė zvaigždė. Suraskite ją ir nuspalkvokite, kuria nors spalva. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 49 (Žiūrėkite piešinėlius)

Parašykite nupieštų daiktų lietuviškus pavadinimus ir apibrėžkite rateliu tuos daiktus, kuriuos manote galima supakuoti kaip kalėdinę dovaną. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR.50 (Žiūrėkite piešinėli)

Namas, pažymėtas raide A, yra pastatytas iš medžiagos, kuri sužymėta nr. 1, 2 ir 3. Kuri iš tos trijų serijų medžiagos buvo naudota statybai: nr. 1, 2 ar 3? (5 taškai)